

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

**IRDO
INŠTITUT ZA
RAZVOJ
DRUŽBENE
ODGOVORNOSTI**

IRDO NOVICE

IRDO NOVICE ŠT.10/IV

DECEMBER 2011

V tej številki:

Aktualno	2
Novost	5
Ne spreglejte	7
Pobude	8
Konference	11
Članki	22
Razpisi	28
Novice	29
Zanimivosti	34

Spoštovani članice in člani Inštituta za razvoj družbene odgovornosti!

Konec leta 2011 je tik pred nami.

Bilo je pestro, z veliko lepega in tudi tistega manj zaželenega, a storjenega.

Upajmo, da bo leto 2012 prelomno leto v pozitivnem smislu.

Naj bo za vas nadvse prijetno, srečno, zdravo, uspešno in mirno leto.

Naj vam dovoli imeti dovolj časa za tiste majhne stvari, ki tako osrečijo človeško dušo. Za pozornost do sebe in do drugih.

Naj se vas dotakne in ostane z vami!

Vabimo vas, da si na tej povezavi

<http://www.youtube.com/watch?v=7fH3b1jfBCE>

ogledate, kako nam lahko drobne stvari polepšajo dan.

In kako se nam dobra dela povrnejo - ne nujno od istih oseb, pogosto preko drugih. Dobra dela krožijo, in naj tudi naša in vaša...

**Hvala vam, da lahko skupaj z vami širimo zavedanje
o pomenu osebne in družbene odgovornosti.**

V nadaljevanju pa še nekaj zadnjih letošnjih novic in na svidenje na letnem srečanju članov inštituta IRDO konec januarja 2011!

Vaše uredništvo IRDO novic vam želi

**SREČNO
IN
ODGOVORNO
LETO**

Foto: dream designs

Spoštovani člani, sodelavci, prijatelji Inštituta IRDO.

Ob koncu leta se radi spomnimo preteklosti in si zastavimo nove cilje za prihodnost. Povabili smo vas, da za tokratno—novoletno številko delite z nami razmišljanje o prihodnosti družbene odgovornosti, vaše želje in upanja za leto 2012.

Prejeli smo nekaj zanimivih misli, ki jih objavljamo v nadaljevanju.

Ddr. Matjaž Mulej, zaslužni profesor iz Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru, predsednik Strokovnega sveta inštituta IRDO in hkrati predsednik Raziskovalnega sveta ZRC IRDO sporoča:

Leto 2011 je s svetovno gospodarsko in družbeno krizo pokazalo, da gre tudi za krizo menedžmenta kot upravljanja (t.j. vpliva lastnikov), vodenja (t.j. vpliva pooblaščenecv lastnikov) in kot rokovanja (t.j. vplivanja izvajalca nalog, ki jih postavijo lastniki in vodje) ter lokalne, državne in meddržavne ter naddržavne politike (t.j. vplivanja izven posamičnih organizacij).

Skupni imenovalec je preveč občutka, da so neodvisni ali odvisni, ne pa soodvisni. Zato pa preveč enostranskosti in pristranskosti namesto celovitosti, vsaj zadostne in potrebne celovitosti, če žal popolna celovitost pač ni izvedljiva.

To pomeni, da družbena odgovornost že dolgo prerašča omejenost na dobrodelnost, četudi je ta še vedno pomembna, a drobna sestavina družbene odgovornosti kot odgovornosti organizacij in s tem ljudi za posledice njihovih dejanj, ki vplivajo na druge ljudi in na naravo, t.j. na naravne pogoje za preživetje ljudi.

Z drugimi besedami, prezadolženost praktično vseh držav na vsem svetu, kriza izobilja, v kateri manjka ambicij za garanje (iz gospodarsko razvojnih razlogov), in kriza potreb (zaradi katere se ne dajo ustvarjati nova delovna mesta niti ohranjati dosedanja), ter nevarnost naravnih razmer za bivanje ljudi ipd. - vse to spreminja družbeno odgovornost iz 'enega od področij raziskovanja in delovanja' v nujno osrednjo smer inoviranja družbeno-gospodarskih odnosov iz neo-liberalnih v klasične liberalne.

Ne gre za dilemo 'država ali trg', ampak za 'primerno celovita država in nič monopoliziran trg' kot dva dela istega družbeno-ekonomskega mehanizma, da bi uveljavili soodvisnost in primerno celovitost, kajti alternativa je propad človeštva.

Družbena odgovornost je edina rešitev.

Prof. dr. Jožica Knez-Riedl je redna profesorica iz Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru in znanstvena svetnica, z večletnimi praktičnimi izkušnjami z ocenjevanjem bonitete podjetja. Iz te tematike je tudi doktorirala.

RAZMIŠLJANJE O PRIHODNOSTI DRUŽBENE ODGOVORNOSTI

Ob prelomnih trenutkih, ko gledamo z enim očesom nazaj, z drugim pa se že usmerjamo v prihodnost, se poraja vrsta vprašanj, tudi glede nadaljnjega razvoja družbene odgovornosti. O tem razmišlja veliko ljudi; pogledi so tako optimistični, tudi naivni, kot pesimistični, ki ne obetajo izboljšanja in ne pričakujejo, da bi se ljudje spametovali. Seveda ni vseeno, kdo se ubada s tem zahtevnim vprašanjem. Mladi, na začetku svoje poti, so polni zanosa in velikokrat odločnejši od starejših. Generacija slednjih meri prihodnost z drugimi vatli. Tudi tematik, ki bi se jim naj posvetili v prihodnje, se ne manjka, od zdrave prehrane, zelenih delovnih mest, socialnega podjetništva, družbeno odgovornih naložb, če naštejemo zgolj nekatere.

Kot profesorica sem imela v minulih letih krasne izkušnje s prvimi štirimi generacijami študentov ekonomije, ki so poslušali predavanja pri predmetu Okoljska ekonomika. Zanimanje za predmet je bilo nadpovprečno, seminarske naloge nadvse zanimive in raznolike. In kako smo vsako študijsko leto pričeli?

Na samem začetku sem zaprosila koga od študentov, da je vsem prebral pesem iz zbirke *Ali veš, da drevesa govorijo* (1996), s podnaslovom Modrost Indijancev. Študente je izbrana pesem vselej prevzela, s svojo preprostostjo in spoštljivostjo do narave. Zadel je ob ustaljeno dojemanje sveta in avtomatično prevzete vzorce obnašanja, ki ne premorejo trohice empatije v druga živa bitja. Naj pesem povzamem.

LOVEC NAGOVORI USTRELJENEGA JELENA

Žal mi je, da sem te moral usmrtiti, moj mali brat.

Potrebujem tvoje meso, kajti moji otroci so lačni.

Odpusti mi, mali brat.

Tvoj pogum, tvojo moč in tvojo lepoto bom počastil – poglej!

Tvoje rogovje obešam na drevo; vsakič, ko bom šel tod mimo, bom pomislil nate in izkazal čast tvojemu duhu.

Žal mi je, da sem te moral usmrtiti; odpusti mi, moj mali brat.

Poglej, tebi v spomin kadim pipo, sežigam tobak.

Jimalee Burton (Indijanka iz plemena Cherokee)

Se je tudi vam porodila primerjava z brezčutnim odnosom do vzreje in pokončanja živali, da pristanejo na naših krožnikih? Brez kančka spoštljivosti in hvaležnosti! Spremenimo ta odnos; zgledujmo se po tistih, ki jih imamo za necivilizirane in gledamo nanje zviška. Ta zgled nam da veliko misliti; opominja nas tudi na lastno minljivost in odgovornost.

Ana Rozman iz Teambuilding Akademije, tudi članica IRDO, pa vsem članom IRDO sporoča:

Pri Teambuilding akademiji družbeno odgovorno delo pogosto uporabimo kot temelj za naše timske programe. Nekateri izmed programov vključujejo ekološko komponento in obsegajo čistilne akcije različnih ekosistemov, npr. rek, barja in podzemnih kraških jam, spet drugi temeljijo na družbeno koristnih delovnih akcijah, kot je bila obnova taborniškega doma Gozdna šola v Bohinju. Najpogosteje izvajan program je Tovarna koles za nasmeh do ušes, kjer udeleženci v timskem duhu sestavijo otroško kolo, podaritev tega otrokom iz socialno ogroženih družin pa programu doda tudi družbeno odgovorno in dobrodelno noto. Načela družbene odgovornosti se bomo držali tudi v prihodnje, v načrtu imamo tudi že nekaj programov, ki bodo vključevali izdelavo zvezkov in knjig s pravljičami ter sestavljanje invalidskih vozičkov. Kljub vsemu pa bi želeli na tem področju storiti še več in k tem programom privabiti čim več podjetij, ki se odločajo za timske programe. Zato bomo veseli vsake ideje, ki bi nam pomagala povečati delež družbeno odgovornih programov v naši ponudbi.

V letu 2012 želimo vsem članom Inštituta IRDO čim več uspešnih družbeno odgovornih dni!

teambuilding
akademija

<http://www.tba.si/>

Spoštovani člani,

prejeli smo veliko prelepih čestitk, dobrih želja, vendar so tako lepo oblikovane, da bi vzelo kar precej MB prostora, če bi vam jih prepošiljali.

V novem letu 2012 vam želimo tudi mi veliko dobrega in vas vabimo, da v prihodnjih številkah skupaj z nami razmišljate o pomenu družbene odgovornosti.

Hkrati vas vabimo na naše letno srečanje članov inštituta IRDO, ki bo konec januarja (vabilo prejmete po pošti), na njem pa nam bo svoje delo predstavil tudi Marko Pogačnik, akademski kipar, avtor slovenskega grba in nagrad Horus.

Veselimo se srečanja z vami in vas lepo pozdravljamo!

Sodelavci in člani uredništva IRDO novic

brezdobička

DRUŽBENO ODGOVORNI NAKUPI · · · ·

Brez dobička – Družbeno odgovorni nakupi

Inovativna skupna spletna prodajalna NVO, OSE in družbeno odgovornih podjetij

V decembru je na spletnem naslovu www.brezdobiccka.si svoja vrata odprla spletna prodajalna Brez dobička – Družbeno odgovorni nakupi. Prodajalna združuje ponudbo izdelkov in storitev nevladnih organizacij (NVO), organizacij socialne ekonomije (OSE) in družbeno odgovornih podjetij.

Skupna spletna prodajalna izdelkov in storitev NVO in OSE

Spletna prodajalna Brez dobička omogoča skupno prodajno mesto vsem nepridobitnim nevladnim organizacijam, ki delujejo v javnem interesu in so usmerjene k reševanju družbenih problemov. Ob izvajanju dejavnosti NVO in OSE nastajajo razni izdelki, s prodajo katerih organizacije obenem zbirajo sredstva za svoje dejavnosti. Izdelki so odraz poslanstva organizacij, najsi bo to ozaveščanje na področju varstva okolja, zaposlovanje najranljivejših skupin na trgu dela ali drugega družbeno koristnega delovanja. V teh organizacijah delujejo strokovnjaki na raznih področjih, katerih storitve prav tako vključujemo v ponudbo prodajalne Brez dobička.

Ob otvoritvi prodajalne Brez dobička je bilo vključenih deset sodelujočih organizacij, od katerih tri zaposlujejo posameznike iz najranljivejših skupin na trgu dela, druge tri organizacije pa skrbijo za njihovo usposabljanje in zaposlitveno rehabilitacijo. Področja osnovnih dejavnosti ostalih organizacij so varovanja okolja, trajnostni razvoj in pravična trgovina.

Prodajalna družbeno odgovornih podjetij

Druga skupina ponudnikov v spletni prodajalni so tiste družbe, katerih osnovni cilj je pridobivanje dobička. V asortima Brez dobička vključujemo tudi izdelke in storitve pridobitnih gospodarskih družb, ki v svojem poslovanju spoštujejo načela družbene odgovornosti. Ta podjetja pa s prodajo izdelkov in storitev v spletni prodajalni Brez dobička svojo odgovornost izražajo tudi z namenitvijo dela svojih prihodkov od vsakega prodanega izdelka ali storitve – izbranim družbeno koristnim programom.

Kot pilotni ponudnik v tej skupini ponudnikov se je prodajalni Brez dobička pridružilo podjetje, ki deluje na področju aktivnega preživljanja prostega časa in narave.

Transparentnost namembnosti porabe sredstev v Brez dobička

Pomemben element Brez dobička je preglednost poslovanja ter porabe prihodkov od prodaje. V prodajalni so tako transparentni pogoji sodelovanja prodajalne z organizacijami, ki v Brez dobička nastopajo kot ponudniki izdelkov in storitev. Pogoji sodelovanja s ponudniki so objavljeni na spletni strani, prav tako pa je omogočen jasen vpogled v te pogoje tudi kupcem. Pri vsakem izdelku in storitvi je namreč opredel-

jeno, kolikšen delež prihodkov od prodanega izdelka oz. storitve bo namenjen ponudnikom, kolikšen pokrivanju stroškov prodajalne in kolikšen del predstavljajo donacije družbeno koristnim projektom.

Obenem je pri vsakem izdelku in storitvi navedeno, kdo je njihov ponudnik, kakšen je namen porabe sredstev, ki jih prejmejo NVO, OSE ter kakšen je namen donacij.

Cena	12,96 €
Prihodek ponudnika:	11,92 € (92,00 %)
Prihodek prodajalne:	1,04 € (8,00 %)

Družbeno odgovorno nakupovanje

Cilj spletne prodajalne Brez dobička je spodbujanje družbeno odgovornega nakupovanja in s tem vključitve elementa družbene odgovornosti v sam nakupni proces. Nakupi družbeno odgovornih izdelkov in storitev pa imajo za kupce dodano vrednost – s premišljenim nakupom poleg zadovoljevanja svojih lastnih potrošniških ciljev obenem prispevajo k reševanju družbenih problemov.

Izbor izdelkov in storitev v Brez dobička

V prodajalni Brez dobička so vključeni najrazličnejši izdelki in storitve, ki jih ponujajo sodelujoče organizacije. Že ob otvoritvi so tako v ponudbo vključeni eko prehrabeni izdelki, izdelki pravične trgovine, izdelki iz recikliranih materialov, rabljeni izdelki, družbeno odgovorna darila, izobraževanja in svetovanja na raznih področjih ter drugi izdelki in storitve. V prihodnosti nameravamo svojo družbeno odgovorno ponudbo širiti in poglobljati.

Družba Brez dobička

Izvajalec vzpostavitve spletne prodajalne Brez dobička je Skupnost privatnih zavodov – SKUP (www.skup.si), poslovanje trgovine pa izvaja podjetje Brez dobička - inovativne družbene storitve d.o.o., ki je bilo ustanovljeno tudi v ta namen. Projekt vzpostavitve spletne trgovine sta sofinancirala Ministrstvo za javno upravo in Brez dobička.

brez dobička
INOVATIVNE DRUŽBENE STORITVE · · · · ·

Družba Brez dobička – inovativne družbene storitve d.o.o. posluje po načelih socialne ekonomije. Ustvarjeni presežek, ki presega stroške delovanja, ne deli med lastnike, temveč ga namenja za opravljanje javno koristnih dejavnosti.

Brez dobička – inovativne družbene storitve d.o.o. je član Mreže za družbeno odgovornost Slovenije.

www.brezdobicka.si

CALL FOR PAPERS

FOR THE

The 7th IRDO international conference

SOCIAL RESPONSIBILITY AND CURRENT CHALLENGES 2012

INNOVATION OF CULTURE TOWARD MORE SOCIAL RESPONSIBILITY

- THE WAY OUT OF SOCIO-CULTURAL CRISIS

(INOVIRANJE KULTURE ZA VEČ DRUŽBENE ODGOVORNOSTI

- KOT POT IZ SOCIO-KULTURNE KRIZE)

Thursday – Saturday, the 8th -10th March 2012

Maribor, Slovenia

Honorary sponsor:

Dr. Danilo Türk, President of the Republic of Slovenia (in request)

Deadlines:

10 January 2012 – final papers in English;

1 February 2012 – information about the conference program;

3 March 2012 – submission of ppt presentations and posters;

8, 9, 10 March 2012– Conference in Maribor, Slovenia.

Further information: available at the conference web site: www.irdo.si or:

IRDO - Institute for the Development of Social Responsibility

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor, Slovenia, E-mail: info@irdo.si, Fax: + 386 (0)2 429 71 04

Program committee: (Programme questions)

Prof. Emer. DDr. Matjaž Mulej, Head of Program committee: mulej@uni-mb.si

Dr. Andrej Fištravec, Head of IRDO Scientific Research Centre and Vice-Head of Program committee: andrej.fistravec@zrss.si

Organizational committee: (Organizational questions and paper submissions)

Sabina Kojc, project manager: sabina.kojc@irdo.si, gsm: 040 56 44 85

Anita Hrast, Head of Organizational committee: anita.hrast@irdo.si, gsm: 031 344 883

Posvet Delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji

Vir: franci.zohar@gov.si, Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko

Služba vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko je marca 2008 organizirala prvi posvet na temo delovanje skupnih občinskih uprav v Sloveniji v Ljubljani, drugi posvet je bil v Celju marca 2009, tretji posvet marca 2010 na Ptuj in četrti posvet marca 2010 v Dobropolju. Nekaj skupnih občinskih uprav je v ustanavljanju in redke so občine, ki v njih niso vključene.

Zato pozivajo vse, da se jim s svojimi prispevki pridružijo na petem posvetu v sredini marca 2012, predvidoma v Kopru.

Vir: www.freedigitalphotos.net, jannoon028

Teme in prispevki naj bi temeljili na problematiki delovanja skupnih občinskih uprav in naj bi posegli tako v zakonodajno problematiko, problematiko financiranja in sofinanciranja, problematiko vsebine in obsega nalog, na odnos skupne občinske uprave in občin ustanoviteljic, položaja sedeža občine, komuniciranja z ustanoviteljicami, javnostjo in posameznimi občani, sodelovanja med različnimi organi in institucijami. Še posebej pa je priporočljivo, da se pogleda v prihodnost, v smislu razvoja in nadaljnje izgradnje medobčinskega sodelovanja. S prispevki lahko sodelujejo uslužbenci občin, skupnih občinskih uprav, ministrstev, ostalih institucij, uporabniki oziroma občani, predavatelji in študenti, kot tudi vsa ostala strokovna javnost.

Vrednote mladih pri izbiri poklicev

Vir: <http://www.zavodpip.si/>

Zavod PIP v okviru projekta 'Karierni izzivi za mlade' izdaja informator, s katerim želijo mladim približati informacije s področja trga dela, hkrati pa jim nuditi koristne nasvete kako načrtovati lasten razvoj in poklicno kariero ter jim tako omogočiti lažji prehod iz izobraževanja na trg dela.

Mladi se pri izbiri poklica odločajo iz različnih vzgibov. Tako na primer tisti bolj socialno usmerjeni tehtajo v smeri dobrega počutja v kolektivu, odnosih s podrejenimi, nadrejenimi, možnostjo izrabe prostih dni in podobno. Med tem, ko se podjetniško usmerjeni posamezniki odločajo v smeri večjega zaslužka, višjega naziva, možnostjo napredovanja. Predvsem se težje na začetku karierni poti odloča mlad posameznik, ki še nima delovnih izkušenj. Tako težje razbere, kaj mu največ odtehta pri postavljanju kariernega načrta in nadaljnjih odločitvev. Pri anketah in razgovorih na delavnicah so v Zavodu PIP zasledili, da se delež mladih odloča tudi na podlagi vpliva staršev, čeprav hkrati zagotavljajo, da jim to ne prinaša osebne izpolnitve in tiste potrebne motivacije za tekoče delo in razvoj.

Mednarodna mobilnost in mednarodna zavest

Vir: <http://www.zavodpip.si/>

Temelj današnje konkurenčnosti vse bolj postaja vseživljenjsko izpopolnjevanje, ki poglobitno vključuje mednarodno mobilnost. Poznamo več akterjev, ki so nosilci pomembne vloge pri informiranju in reševanju izzivov, s katerimi se srečujejo delavci in delodajalci v mednarodnem prostoru. Tokrat bomo predstavili:

Eu res – evropski portal za zaposlitveno mobilnost <http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=sl>

Ustanovljen je bil leta 1993 kot mreža za sodelovanje med Evropsko komisijo in javnimi zavodi za zaposlovanje iz držav članic EGS (držav članic EU ter Norveške, Islandije in Lihtenštajna) ter drugimi partnerskimi organizacijami. V mreži EURES sodeluje tudi Švica. Združeni viri EURES-ovih članov in partnerskih organizacij tvorijo trdne temelje za mrežo EURES, ki omogoča nudenje visoko kakovostnih storitev delavcem in delodajalcem.

Kaj lahko EURES stori za vas?

Na portalu EURES lahko dostopate do ustreznih informacij o mobilnosti delavcev, orodij za iskanje ter tudi do mreže približno 800 Euresovih svetovalcev, ki so vam pripravljene pomagati. Na primer:

Če izberete "Išči zaposlitev", imate dostop do prostih delovnih mest v 31 evropskih državah, ki se posodablja v realnem času. Z brezplačno registracijo uporabniškega računa »Moj EURES« lahko kot iskalci zaposlitve oblikujete svoj življenjepis, ki si ga bodo lahko ogledali registrirani delodajalci in Euresovi svetovalci, ki delodajalcem pomagajo najti prave kandidate. Z obiskom rubrike »Življenje in delo« se lahko dobro pripravite in se seznanite s stanjem na področju zaposlovanja ter življenjskimi in delovnimi razmerami v drugi državi EGP. S klikom na »Stopite v stik s svetovalcem EURES« ali obiskom lokalnega ali regionalnega zavoda za zaposlovanje dobite dostop do mnogih informacijskih orodij ter možnosti svetovanja o mnogih praktičnih, pravnih in upravnih vprašanjih, ki se pojavijo pri iskanju in sprejemanju službe v tujini. Če želite izvedeti, kaj je treba v praksi storiti, če želite najti delo v tujini in se tja preseliti, si oglejte kontrolne sezname v spletnem razdelku »Ste diplomat?«. Našli boste koristne informacije, od iskalnikov zaposlitve do podatkov, kako se nastaniti v tuji državi.

Eu res – evropski portal za zaposlitveno mobilnost

<http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=sl>

Podprite predlog ključnih državnih ukrepov na področju krepitve NVO v obdobju 2012-2015

Vir: prejeto po elektronski pošti

CNVOS je po zgledu kampanje Plan C izpred treh let tudi pred tokratnimi volitvami pripravil skupno nevladniško pobudo Za razvoj NVO. Na podlagi CNVOS-ovih analiz, dodatnih predlogov, ki so jim jih posredovale NVO, in posveta, ki je bil 6. 12. 2011, so oblikovali Predlog ključnih državnih ukrepov za krepitev nevladnih organizacij v obdobju 2012 - 2015. Ukrepi segajo od različnih sprememb statusne zakonodaje in davčnih olajšav za donacije do pospeševalnih ukrepov za socialno podjetništvo in izboljšanje vključevanja javnosti v oblikovanje predpisov in politik.

Predlog bo CNVOS posredoval vsem predsednikom parlamentarnih strank, ob uradnem imenovanju mandatarja pa tudi njemu. "Z vidika vidnosti in potencialnega uspeha predloga bi bilo izredno koristno, ko bi se pod predlog podpisala številčno in vsebinsko čim širša koalicija nevladnih organizacij. Zato bomo veseli, če pobudo podprete tudi v vaši nevladni organizaciji ali zvezi," pozivajo na CNVOS.

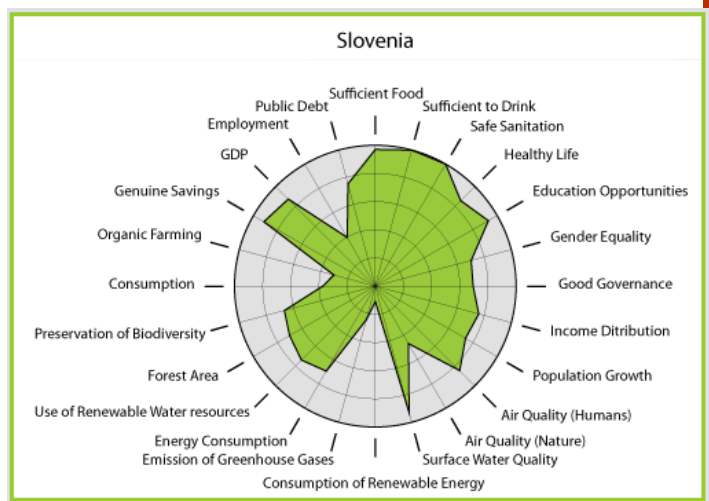
Pobudi se pridružite tako, da na naslov volitve2011@cnvos.si pošljete besedilo "Podpisujemo Predlog ključnih državnih ukrepov na področju krepitve nevladnih organizacij v obdobju 2012 - 2015 in dodate naziv organizacije in ime njene odgovorne osebe.

Kje smo na poti k trajnostni družbi?

Na zahtevo obiskovalcev spletne strani Sustainable Society Foundation www.ssfindex.com so ustvarjalci naredili nekaj izboljšav. Na domači strani www.ssfindex.com lahko preverite, kakšno pot je prehodila in ima še pred sabo vaša država na poti k trajnostni družbi. Preprosto izberite vašo državo in se prepričajte sami z rezultati vsakega od 24 kazalcev. Skupaj kazalniki pokažejo realistično sliko raven trajnosti vaše države.

Tako kot za Slovenijo lahko preverite še za 150 držav.

Vir: <http://www.ssfindex.com/>

Konferenca EU, 18. novembra 2011, Bruselj, Belgija:

»SKUPAJ USTVARJAMO NOVO RAST«

»Socialno podjetništvo in socialna ekonomija:

Razvoj Evropskega ekosistema za pospešitev
socialnih inovacij, rasti in zaposlovanja«

mag. Vesna Kovačič

DOBA FAKULTETA, Prešernova 1, Maribor, Slovenija

vesna.kovacic@net.doba.si

Evropski notranji trg temelji na ideji vzpostavitve »visoko konkurenčne socialne tržne ekonomije«. Ideja se odraža skozi cilj za doseganje višje stopnje vključenosti ljudi, družbene pravičnosti in trajnostnega razvoja. V ta namen se uvajajo novi poslovni modeli, v katerih ima prednost skrb za dobrobit družbe in katerih cilj ni samo ustvarjanje dobička. S trdno umeščenostjo v lokalno okolje in s strateškimi usmeritvami, ki sledijo razvoju Evropskega enotnega trga, ima socialno podjetništvo pomemben vpliv na družbeno kohezijo, zaposlovanje in odpravljanju geografskih neenakosti.

Danes je v socialnem gospodarstvu v Evropi zaposlenih več kot 11 milijonov ljudi, kar predstavlja 6% vseh zaposlenih. Študija iz leta 2009 (Terjesen, S. s soavtorji; Global Entrepreneurship) dokazuje, da je bil delež aktivnega prebivalstva, zaposlenega v socialnih podjetjih, v Belgiji ocenjen na 4.1%, na Finskem 7.5%, v Franciji 3.1%, v Italiji 3.3%, v Sloveniji 5.4% in v Združenem kraljestvu 5.7%. To pomeni, da je bilo eno od štirih novoustanovljenih podjetij v Evropi socialno podjetje. V Belgiji, na Finskem in v Franciji je bilo to razmerje še višje, t.j. eno od treh. Pri tem gre za podjetja, ki so bolj učinkovita in konkurenčna od drugih, in to predvsem zaradi visoke osebne zavzetosti zaposlenih in boljših delovnih pogojev zanje (op. raziskave kažejo, da je odsotnost z dela v socialnih podjetjih za 50% nižje od povprečja).

Namen letošnje novembrske konference v Bruslju je bila razprava o iskanju poti in ustreznem kreiranju politike, ki bi pomagala razviti socialno podjetništvo v Evropski uniji (EU). S tem bo uresničena zaveza Evropske komisije, ki je bila dana 13. aprila 2011 v Aktu o Enotnem trgu (COM, 2011). Predvsem osmi vzvod govori o socialnem podjetništvu. Osrednja razprava na konferenci je tekla o novi iniciativi »**Social Business Initiative**«, iz katere povzemamo nekaj pomembnih izjav (EU-SBI, 2011):

Evropski komisar za podjetništvo in industrijo ter podpredsednik Komisije Antonio Tajani je povedal: „Ta sveženj ukrepov je v interesu podjetij in evropske družbe kot celote. Zmanjšuje upravna bremena za mala in srednja podjetja ter določa pogoje za močno in dinamično socialno tržno gospodarstvo na srednji in dolgi rok.“

„Socialno podjetništvo je na enotnem trgu še ena izmed neizkoriščenih možnosti,“ je dejal komisar za notranji trg Michel Barnier. „Socialno podjetništvo je dober primer pristopa k podjetništvu, ki je odgovoren ter prispeva k rasti in delovnim mestom. Vendar moramo zagotoviti, da se vse družbe, ne samo socialna podjetja, zavedajo vpliva, ki ga imajo na širšo družbo: zato tudi želim, da bi bile velike multinacionalke – zlasti tiste iz gozdarske in rudarske industrije – bolj odprte glede tega, koliko plačujejo vladam po svetu.“

Komisar za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje László Andor je dejal: „Socialno odgovorno podjetništvo izvira iz spoznanja, da kriza ni samo gospodarska in finančna, pač pa tudi etična. Podjetja ne upoštevajo vedno vrednot, kot so solidarnost, trajnost, vključenost in integriteta, in verjamem, da je to negativno vplivalo na naše gospodarstvo. Na tem področju imata socialno podjetništvo in družbena odgovornost podjetij lahko odločilni vpliv in tako prispevata k ciljem strategije Evropa 2020 za več delovnih mest in večjo rast.“

Častni gost konference je bil profesor dr. Muhammad Yunus, ekonomist in ustanovitelj Grameen banke. Leta 2006 je za idejo mikrokreditiranja prejel Nobelovo nagrado za mir. Yunus šteje za očeta socialnega podjetništva. Je velik zagovornik sveta brez revščine. Na konferenci je med drugim dejal: »Čeprav je človek poletel v vesolje in stopil na Luno, še vedno ni odkril rešitve za problem revščine. Ljudje smo tako posegli zelo visoko, a hkrati padli zelo globoko.« Meni, da je potrebno doseči prenovu ekonomije, saj doslej v njej ni bilo prostora za nesebičnost. Prepričan je, da so bile banke ustanovljene za bogate, zato potrebujemo banke tudi za revne. Yunus pravi: »Sedaj je čas, da v ekonomiji odpremo novo področje - nesebično ekonomijo. Socialna podjetja imajo pri tem pomembno vlogo.«

Dr. Muhammad Yunus, Bangladeš

(slika: moralheroes.org/muhammad-yunus)

Viri:

Terjesen, S., Lepoutre, J., Justo, R. in Bosma, N. 2011. *Global Entrepreneurship Monitor Report on Social Entrepreneurship*. Dostop [12.12.2011]:

http://www.gemconsortium.org/about.aspx?page=pub_gem_special_topic_reports

COM(2011) 206 konč. Akt o Enotnem trgu »Dvanajst pobud za okrepitev rasti in zaupanja«. Dostop [12.12.2011]:

http://ec.europa.eu/internal_market/smact/consultations/2011/debate/index_en.htm

EU – Social Business Initiative (SBI). 2011. *Odgovornejša podjetja za pospešeno evropsko rast*. Dostop [12.12.2011]:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1238&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

EU - Sporočilo komisije evropskemu parlamentu, svetu, ekonomsko-socialnemu odboru in odboru regij. 2011. *Pobuda za socialno podjetništvo: Ustvarjanje ekosistema za spodbujanje socialnih podjetij kot ključnih akterjev socialnega podjetništva in socialnih inovacij*. Dostop [12.12.2011]:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0682:FIN:SL:PDF>

Prispevki konference »Social Economy and Social Business«, ki je bila 18.11.2011 v Bruslju, so dostopni na spletni strani EU [12.12.2011]:

http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_en.htm

Mobilnost na Irskem

Vir: <http://www.cnvos.info/sl/index/article/id/4820/cid/96>

Zavod za novodobno izobraževanje razpisuje prosta mesta za udeležbo na mobilnosti na Irskem. Program neformalnega izobraževanja je namenjen brezposelnim osebam, prijavljenim na Zavodu za zaposlovanje, ki želijo z mobilnostjo v tujini povečati svojo zaposljivost in zaposlitvene možnosti. Prijavijo se lahko državljani Republike Slovenije, ki imajo status brezposelne osebe, prijavljene na Zavodu za zaposlovanje, osnovne sposobnosti komuniciranja v angleščini, visoko stopnjo motiviranosti za vključitev v program in pripravljenost za učenje. Razpisanih je 12 mest, prvi odhod na mobilnost je 15. januarja 2012, drugi pa 12. februarja 2012. Zainteresirani si lahko več informacij pridobite na spletnem mestu [CNVOS](http://www.cnvos.info).

Medgeneracijska solidarnost in izobraževanje starejših v skupnosti

http://www.pedagogika-andragogika.com/l2.asp?L1_ID=3&L2_ID=55&LANG=slo

Od 19. do 21. septembra 2012 bo na Univerzi v Ljubljani potekala Tretja mednarodna konferenca ESREA – Omrežje "Izobraževanje in učenje starejših" (ELOA). Konferenca je namenjena proučevanju teoretskih, praktičnih in s politiko povezanih vidikov medgeneracijskega izobraževanja in izobraževanja starejših ljudi, ki naj bi prispevali h krepitvi posameznikovega razvoja in razvoja družin, sosesk, skupnosti in institucij. Rok za prijavo povzetkov in posterjev je 26. februar, rok za oddajo prispevkov pa 15. junij 2012. Celotni poziv si lahko preberete [tukaj](#).

Konferenca VIVUS

Vir: prejeto po elektronski pošti

Biotehniški center Naklo organizira mednarodno znanstveno konferenco z naslovom VIVUS, s področij kmetijstva, naravovarstva in hortikulture, prenos inovacij, znanj in izkušenj v vsakdanjo rabo. Konferenca bo potekala 19. in 20. aprila 2012 v Naklem.

Domači in tuji strokovnjaki, praktiki in teoretiki, ki živijo in delajo v različnih gospodarskih okoljih, bodo predstavili svoja spoznanja s širšega področja biotehnike s posameznih tematskih področij. Namen konference je z novimi spoznanji omogočiti višji nivo razumevanja ter zaznavanja priložnosti in nevarnosti, ki jih ponujajo domači, evropski in drugi mednarodni trgi na področju kmetijstva, naravovarstva in hortikulture. Več o postopku in roku prijave si oglejte na [spletni strani](#).

Disertacija na temo Univerzalnega temeljnega dohodka

Urban Boljka je doktoriral z disertacijo na temo UTD. Disertacijo najdete na naslovu

http://dk.fdv.uni-lj.si/doktorska_dela/pdfs/dr_boljka-urban.PDF

in na spletni strani Zofijinih ljubimcev. Čestitamo!

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je odgovorilo na predlog Vladi RS, da naj uvede UTD. Odgovor Ministrstva najdete na spletni strani Zofijinih. V prilogi najdete tudi odgovor, namenjen Delu, Dnevniku, Mladini, Večeru in morda še komu. Prosim, da preberete tako odgovor ministrstva kot predlog odgovora ter zlasti slednjega dopolnite, popravite, uredite.

Prosim tudi, da javite, kdo vse je pripravljen biti podpisan pod odgovorom. Poslati ga nameram kot odgovor sekcije za UTD. Lep pozdrav in srečno 2012, Branko Gerlič

Odziv Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve na predlog uvedbe UTD

V tujih akademskih krogih so razprave o UTD stare že pol stoletja. Tudi v Sloveniji je bilo do sedaj kar nekaj razprav (v Državnem svetu RS konec marca 2011, v medijih in civilni družbi) na temo uvedbe UTD. Poleg predloga Valerije Korošec za uvedbo UTD smo v slovenskem prostoru v letošnjem letu dobili tudi doktorsko disertacijo Urbana Boljka z naslovom »UTD Meje in možnosti njegove implementacije«.

Koncept UTD v svojem bistvu predvideva brezpogojno izplačevanje enako visokega zneska v rednih časovnih intervalih (t. i. temeljni dohodek), ki bi pokrival prejemnikove osnovne življenjske stroške. Z njegovo uvedbo bi država nadomestila vse ali vsaj večino socialnih transferjev, prav tako pa tudi večino olajšav pri dohodnini. Načeloma gre za nepogojen prejemek, v čemer se UTD v osnovi razlikuje od socialnih transferjev: pogojen ni ne s premoženjsko situacijo posameznikov, ne z njihovo delovno pripravljenostjo, lahko pa je pogojen s starostjo. Gre za individualiziran prejemek, ki je namenjen posamezniku in ni vezan na skupnost, kot je družina ali gospodinjstvo. Izplačuje se do-življenjsko v rednih časovnih intervalih (npr. mesečno ali letno). Klasični sistemi UTD praviloma temeljijo na sredstvih, ki izvirajo v pretežni meri iz pridobivanja naravnih virov in tako ne predstavljajo dodatne obremenitve za državni proračun. To dokazuje primer Aljaske, kjer je tak sistem dodeljevanja UTD v veljavi že 35 let.

Ideja o UTD je zanimiva kot alternativni koncept organizaciji sistema socialne varnosti v sodobnih družbah in kot ideja neke idealne (utopične) družbene organiziranosti, v kateri so državljani 'osvobojeni' od tradicionalnih družbenih struktur in prisil (vključno z zaposlitvijo, ki postane le ena od izbir in ni eksistenčno nujna) in se vedejo odgovorno, so visoko motivirani, ne izkoriščajo sistema, ampak delajo in prispevajo za skupno dobro (skozi plačevanje davkov) ter so (zaradi zagotovitve eksistenčnega minimuma) bolj inovativni in pripravljeni sprejemati tveganja.

Žal, se ideja pokaže kot bolj vprašljiva takoj, ko začnemo razmišljati o njeni konkretni operacionalizaciji oz. možni vpeljavi. Na praktičnem nivoju tako obstaja vrsta resnih pomislekov proti uvedbi UTD, od katerih so nekateri bolj splošni, drugi pa zelo konkretni.

Med pomembnejše pomisleke proti uvedbi UTD sodijo:

1. Nekatere predpostavke, na katerih temelji ideja uvedbe UTD so nepreverljive - sistem bi namreč lahko deloval samo ob predpostavki odgovornih državljanov, ki bodo visoko motivirani za delo in svoj osebni razvoj, ki bodo odgovorno prispevali svoj delež družbi (davki, zaposlitev, neformalna izmenjava in prenos znanja in izkušenj, pomoč drugim, izobraževanje), bodo visoko inovativni, se ne bodo ukvarjali z dejavnostmi sive ekonomije in podobno. Gre skratka za predpostavke nekih precej idealnih, odgovornih medosebnih in družbenih odnosov. Razsutje sistema kakršnega poznamo oz. njegova zamenjava za sistem, ki temelji na idealnih predpostavkah, pa lahko pripelje do katastrofalnih družbenih posledic.

2. Uvedba UTD bi pomenila ukinitvev obstoječega sistema socialne varnosti z vsemi koncepti, tradicijo in izkušnjami, na katerih je sistem zgrajen. Res je, da je socialni sistem (sistem socialne varnosti), kakršnega v različnih izpeljavah poznamo v Evropi tarča različnih kritik (na primer glede njegove učinkovitosti, kompleksnosti, velikega administrativnega aparata, ki ga potrebuje za delovanje – in ki, mimogrede, predstavlja delovna mesta – pa tudi glede usmeritev k aktivaciji prejemnikov transferov, glede potencialne stigmatizacije prejemnikov, zlorabe sistema in podobno). Vendar pa ni mogoče zanikati, da kljub neprestanim kritikam sistem socialne varnosti vendarle deluje sorazmerno dobro, kar kažejo tudi kazalci stopnje tveganja revščine in materialne prikrajšanosti, ki sta se v Sloveniji v času krize sicer povečali, vendar (kot kažejo statistični podatki) bi bili brez socialnih transferov še enkrat višji. Slabosti obstoječega socialnega sistema je mogoče odpravljati tudi drugače in ne le s kompletnim sesutjem sistema in uvedbo novega (UTD), katerega učinki temeljijo na predpostavkah, ki so nepreverljive. Tako bo v Sloveniji nova zakonodaja na socialnem področju naslednje leto (po njeni uveljavitvi) poenostavila in poenotila stopke (uvedba enotne vstopne točke) in dvignila nivo minimalnega dohodka, kar bo izboljšalo položaj nekaterih skupin, ki imajo visoko tveganje revščine (npr. starejše osebe, ki živijo same, trajno nezmožni za delo).

3. Uvedba UTD predpostavlja bistveno večjo redistribucijo dohodka v družbi kot sedaj, pri čemer bi nekateri deli v družbi pridobili bolj, drugi pa manj. Zdaj so socialni transferi ciljani na skupine, ki jih potrebujejo (bodisi zaradi slabe materialne situacije, izpada dohodka, bodisi zaradi skrbi za otroke – družinski transferi), predlog UTD pa predpostavlja, da vzamemo obstoječa sredstva (ki so zdaj ciljno usmerjena k tistim v slabšem položaju) in jih razdelimo med celotno populacijo. Kljub namenu, da bi s tem pomagali predvsem tistim, ki so v slabšem, bolj eksistenčno negotovem položaju, se zdi, da bi največ pridobili predvsem srednji sloji. Sicer bi bile v boljšem položaju družine z otroci v primerjavi s samskimi osebami (ker se ne upošteva ekonomija obsega, ampak je UTD striktno vezan na posameznika). Ključni problem UTD je finančne narave (finančna vzdržnost): če vzamemo vsa sredstva, ki jih zdaj namenjamo za različne transfere (vključno s plačili zaposlenih v javni upravi, katerih delovna mesta so vezana na delovanje obstoječega sistema) in ta sredstva kot UTD razdelimo med državljane Slovenije, bi bil mesečni znesek UTD relativno nizek (po izračunih Valerije Korošec okoli 200 evrov). Tak znesek pa ne omogoča preživetja osebam, ki so brez zaposlitve in brez drugih dohodkov. Poleg UTD bi torej še vedno potrebovali bolj ciljno usmerjene transfere, ki bi bili namenjeni posameznikom in družinam, ki si same ne morejo zagotoviti dohodka. To pa bi pomenilo še dodatna sredstva, ki jih v slovenskem proračunu ni mogoče zagotoviti, pa tudi hkratno delovanje univerzalnega sistema in sedanjega sistema, v katerem so socialni transferi ciljani.

Vir: <http://predlagam.vladi.si/webroot/idea/view/2130>

Dne 14. oktobra 2011 je bil prek spletne strani Vlade RS podan predlog za uvedbo UTD, utemeljen na Predlogu, ki ga je pripravila dr. Valerija Korošec.

Predlog je dobil zadostno podporo (10 podpornikov : 2 nasprotnika), da je pristojno ministrstvo (za delo, družino in socialne zadeve) pripravilo odgovor nanj. Odgovor ministrstva je objavljen tudi na spletni strani Sekcije za UTD – zofijini.net/utd.html oziroma na naslovni strani spletne strani zofijini.net.

Prepričani smo, da odgovor ministrstva niti ni zadosten, še manj zadovoljiv in ustrezno argumentiran, zato menimo, da bi veljalo v javnosti objaviti naš odgovor.

Na začetku bi poudarili, da UTD ni »načeloma« brezpogojen redni prejemek, ampak je izključno brezpogojen redni prejemek vsakega pripadnika skupnosti. Oziroma, za upravičenost do prejetja UTD je potrebno izpolnjevanje le dveh pogojev: da je prejemnik živ in, da je pripadnik skupnosti, ki se je odločila za uvedbo in izvajanje tega sistema. Pripadnik na način, kot ga določa prav ta skupnost. Recimo, da je državljan določene države ali, boljše, da ima stalno bivališče v okolju, s katerim upravlja ta skupnost.

Vsakršno nadaljnje pogojevanje takšnih prejemkov je lahko sprejemljivo in vsaj za prejemnike ustrezno, a se ne more imenovati U(niverzalni) T(emeljni) D(ohodek).

V nemško govorečih okoljih ta sistem imenujejo »Bedingungsloses Grundeinkommen« ali, po slovensko, brezpogojni temeljni dohodek.

Tudi z delom nadaljevanja v uvodu odgovora ministrstva se ne moremo strinjati v celoti.

Ministrstvo namreč meni, da je UTD »zanimiv alternativni koncept organizaciji sistema socialne varnosti«.

To je seveda le delno res. UTD je namreč to in veliko več kot to: je verjetno najpreprostejši, najenostavnejši in z vseh plati, torej tudi ekonomske in finančne, najhitreje izvedljiv urejanja velikega števila zadev, katerih (ne)reševanje pestijo današnje človeštvo. Tudi v okoljih, ki sama sebe imenujejo razvita. In med katera se prišteva tudi Slovenija.

UTD vsekakor temelji na zamislih, usmerjenih v reševanje socialnih problemov sodobne družbe. V okoljih, ki bodo uvedla ustrezno visok UTD (nekje na pragu revščine, kakor ga statistično ugotavljajo pristojni uradi – v Sloveniji znaša ta prag trenutno 587€ na mesec za posameznika (SURS 16.9.2011) ali za 6€ manj, kot leto prej. Na ali pod tem pragom živi 12,7% Slovencev, kar je okoli 254.000 ljudi!

Med njimi je tudi veliko redno zaposlenih. Tistih, ki za svoje delo prejemajo zgolj minimalno plačo. Ta je s svojimi neto 572€ mesečno namreč pod pragom revščine!

Poleg praktično takojšnjega ukinjanja revščine pa bo UTD veliko in pomembno prispeval tudi k dvigu produktivnosti, konkurenčnosti in k razvoju demokracije v okolju, ki ga bo uvedlo.

O tem bomo pisali še v nadaljevanju.

Se nadaljuje

Ministrstvo omenja tudi »klasične sisteme UTD« in navaja vire zanje. Pri tem je treba posebej poudariti, da edina dežela, kjer izvajajo sistem, kakršnega si zamišljamo zagovorniki UTD, Aljaska, še zdaleč nima sistema UTD na ravni, kakor bi jo veljajo uresničiti.

Aljaska namreč izplačuje svojim prebivalcem med 1000 in 3000\$ letno, kot njihov delež na dobičkih, ki jih ustvarja država s poslovanjem z naravnimi dobrinami, predvsem zlatom.

Torej: niti namen tega sicer brezpogojnega prejemka ni enak, kot je namen UTD-ja, niti višina ne dosega niti delčka potrebnih prejemkov.

Obstajalo pa je že kar nekaj projektov, namenjenih ugotavljanju prednosti in slabosti takšnega načina zagotavljanja osnovnega preživetja. Med najbolj znanimi je projekt Otjiwero v Namibiji, kjer je zgolj nekaj let izvajanja projekta, torej plačevanja UTD, brezpogojno vsem krajanom, povsem izničilo revščino ter hkrati omogočilo prejemnikom lotiti se samostojnih gospodarskih dejavnosti. Ob tem se je za več kot 70% povečal obisk rednih šol, za podoben odstotek pa se je izboljšalo tudi zdravstveno stanje zlasti mladoletnikov. Te namreč revščina prizadene še veliko bolj, kot odrasle.

Povsem napačno je tudi mnenje ministrstva češ da »zaposlitev postane le ena od izbir in ni eksistenčno nujna«. Zagovorniki uvedbe UTD raje kot »zaposlitev« uporabljamo besedo »delo«, s čimer ne mislimo le pridobitništvo, ampak vsakršno družbeno koristno delo. Kar je v svojem Predlogu lepo ilustrirala Valerija Korošec s primerjavo »vrednosti« dela zaposlene vzgojiteljice in nezaposlene matere, gospodinje. Posebej bi v zvezi s tem radi opozorili še na trende, ki jih kaže razvoj tako imenovanega »trga dela«. Ti so, ne glede na naše želje, vse prej kot spodbudni.

Zaposlitev, kakor smo jih poznali in si jih želimo, namreč za vso delovno dobo in s polnim delovnim časom, je iz leta v leto manj. Zato pa med zaposlenimi vse bolj raste delež prekarno zaposlenih. To je tistih, ki so zaposleni za določen čas, s skrajšanim delovnim časom, projektno, pogodbeno – skratka negotovo, nezanesljivo (poročilo ILO 2011). V Poročilu Zavoda za zaposlovanje RS za 2010 je navedeno, da je med zaposlenimi v Sloveniji približno 10% tistih, ki so zaposleni s skrajšanim delovnim časom. Cilj Zavoda je, da bi se ta odstotek čim hitreje povečal na vsaj 15! (Tako, mimogrede: skrajšan delovni čas pomeni tudi krajšo delovno dobo. Kako bodo zaposleni na tak način dosegli zahtevanih 42 in več let delovne dobe?)

In, res je: čeprav so to posledice sedanjega neoliberalnega kapitalističnega sistema, so to še bolj posledica tehnoloških in organizacijskih sprememb. Napredka, če hočete. In prav tako je res, da bi razmere UTD te trende prekarizacije trga dela še pospešile. Že s tem, da bi prizadetim vsaj olajšale brezposelnost med dvema zaposlitvama. In olajšale prevzemanje začasnih zaposlitev s skrajšanim delovnim časom. Ob hkratnem zavestnem pristajanju na nižje pokojnine.

Nikakor pa ne drži, da bi bilo zaposlovanje stvar svobodne izbire.

UTD, tudi če bi bil na ravni praga revščine, bo še vedno zagotavljal zgolj preživetje. In nič več. Za vse nad tem bo potrebno biti zaposlen in si zaslužiti za normalno življenje. Razen, seveda, če bo kdo menil, da je golo preživetje že normalno življenje.

Ministrstvo omenja tudi »klasične sisteme UTD« in navaja vire zanje. Pri tem je treba posebej poudariti, da edina dežela, kjer izvajajo sistem, kakršnega si zamišljamo zagovorniki UTD, Aljaska, še zdaleč nima sistema UTD na ravni, kakor bi jo veljajo uresničiti.

Aljaska namreč izplačuje svojim prebivalcem med 1000 in 3000\$ letno, kot njihov delež na dobičkih, ki jih ustvarja država s poslovanjem z naravnimi dobrinami, predvsem zlatom. Torej: niti namen tega sicer brezpogojnega prejemka ni enak, kot je namen UTD-ja, niti višina ne dosega niti delčka potrebnih prejemkov.

Obstajalo pa je že kar nekaj projektov, namenjenih ugotavljanju prednosti in slabosti takšnega načina zagotavljanja osnovnega preživetja. Med najbolj znanimi je projekt Otjiwero v Namibiji, kjer je zgolj nekaj let izvajanja projekta, torej plačevanja UTD, brezpogojno vsem krajanom, povsem izničilo revščino ter hkrati omogočilo prejemnikom lotiti se samostojnih gospodarskih dejavnosti. Ob tem se je za več kot 70% povečal obisk rednih šol, za podoben odstotek pa se je izboljšalo tudi zdravstveno stanje zlasti mladoletnikov. Te namreč revščina prizadene še veliko bolj, kot odrasle.

Povsem napačno je tudi mnenje ministrstva češ da »zaposlitev postane le ena od izbir in ni eksistenčno nujna«. Zagovorniki uvedbe UTD raje kot »zaposlitev« uporabljamo besedo »delo«, s čimer ne mislimo le pridobitništvo, ampak vsakršno družbeno koristno delo. Kar je v svojem Predlogu lepo ilustrirala Valerija Korošec s primerjavo »vrednosti« dela zaposlene vzgojiteljice in nezaposlene matere, gospodinje. Posebej bi v zvezi s tem radi opozorili še na trende, ki jih kaže razvoj tako imenovanega »trga dela«. Ti so, ne glede na naše želje, vse prej kot spodbudni.

Zaposlitev, kakor smo jih poznali in si jih želimo, namreč za vso delovno dobo in s polnim delovnim časom, je iz leta v leto manj. Zato pa med zaposlenimi vse bolj raste delež prekarno zaposlenih. To je tistih, ki so zaposleni za določen čas, s skrajšanim delovnim časom, projektno, pogodbeno – skratka negotovo, nezanesljivo (poročilo ILO 2011). V Poročilu Zavoda za zaposlovanje RS za 2010 je navedeno, da je med zaposlenimi v Sloveniji približno 10% tistih, ki so zaposleni s skrajšanim delovnim časom. Cilj Zavoda je, da bi se ta odstotek čim hitreje povečal na vsaj 15!

(Tako, mimogrede: skrajšan delovni čas pomeni tudi krajšo delovno dobo. Kako bodo zaposleni na tak način dosegli zahtevanih 42 in več let delovne dobe?).

In, res je: čeprav so to posledice sedanjega neoliberalnega kapitalističnega sistema, so to še bolj posledica tehnoloških in organizacijskih sprememb. Napredka, če hočete. In prav tako je res, da bi razmere UTD te trende prekarizacije trga dela še pospešile.

Že s tem, da bi prizadetim vsaj olajšale brezposelnost med dvema zaposlitvama. In olajšale prevzemanje začasnih zaposlitev s skrajšanim delovnim časom. Ob hkratnem zavestnem pristajanju na nižje pokojnine. Nikakor pa ne drži, da bi bilo zaposlovanje stvar svobodne izbire.

UTD, tudi če bi bil na ravni praga revščine, bo še vedno zagotavljal zgolj preživetje. In nič več. Za vse nad tem bo potrebno biti zaposlen in si zaslužiti za normalno življenje. Razen, seveda, če bo kdo menil, da je golo preživetje že normalno življenje.

- argument ministrstva proti UTD: *»sistem bi namreč lahko deloval samo ob predpostavki odgovornih državljanov,«*

Argumentu samemu ni kaj dodajati. Se pa nujno vprašujemo, ali ministrstvo meni, da s(m)o državljani pretežno neodgovorni?

Ostale navedke iz tega argumenta je prav tako zelo enostavno zavrniti kot neutemeljene. Recimo navajanje na sivo ekonomijo, ki bojda sedaj tako drastično načenja državne finance. Siva ekonomija je posledica vsaj dveh glavnih vzrokov: neučinkovite delovne zakonodaje in inšpektorata ob neustrezni davčni politiki in, zlasti, pogojenim socialnim transferjem, na katere se ministrstvo tudi sicer tako rado sklicuje. Ti namreč dobesedno zahtevajo od prejemnikov, da, če sploh hočejo preživeti (bojda je predvideno povišanje socialne denarne pomoči na 288€ mesečno ali 50% praga revščine), ob tem še nekaj delajo. A legalno tako rekoč ne smejo, saj jim za tako pridobljene dohodke znižajo socialne pomoči. Torej se lahko za legalno delo odloči zgolj tisti, ki bo z njim zaslužil vsaj minimalno plačo. Pri krepko čez 120.000 brezposelnih to ni tako preprost podvig.

Plačevanje oziroma neplačevanje davkov sodi v že omenjeno kategorijo nedorečenih, neizvedljivih, nasprotujočih si zakonov in nezadostnih ukrepov za njihovo izterjavo. Čeprav je ob tem potrebno priznati, da je DURS vsaj v evropskem merilu dokaj uspešna ustanova!

“ Razsutje sistema kakršnega poznamo oz. njegova zamenjava za sistem, ki temelji na idealnih predpostavkah, pa lahko pripelje do katastrofalnih družbenih posledic. ”

Morda bi imelo ministrstvo s svojim opozarjanjem na možnost katastrofalnih družbenih posledic celo prav, če .. Če namreč sistem, kakršnega poznamo, že tako ali tako ne bi bil v popolnem razsulu in že ima katastrofalne družbene posledice.

Morda ne bo odveč, če ponovimo, da je UTD precej več, kot zgolj socialni program. UTD je sistem, ki je, vsaj po našem mnenju, najcelovitejši, najpreprostejši in izvedljiv program odgovorov na kompleksne družbene probleme, ki nam jih zastavljajo prav sedanje razmere. Te pa so, kot rečeno, prav posledica »razsutja sistema, kakršnega poznamo«: pravnega, ekonomskega, finančnega, političnega ... Socialni je v težavah zgolj zaradi težav vseh že naštetih. In nenaštetih.

- ♦ argument ministrstva proti UTD: *»Uvedba UTD bi pomenila ukinitve obstoječega sistema socialne varnosti z vsemi koncepti, tradicijo in izkušnjami, na katerih je sistem zgrajen.»*

Seveda. Saj prav za to gre. nZapletenost sedanjih sistemov socialne varnosti, temelječih na polni zaposlitvi industrijske družbe (Valerija Korošec, Predlog) je v razmerah postindustrijske družbe, temelječe na informacijah (in umevanju njihove uporabe) prevelika.

Čisto preprosto: dokler je bila večina državljanov v rednih, neprekinjenih zaposlitvah, s polnim delovnim časom, je bilo izvajanje obstoječih sistemov socialne varnosti sprejemljivo in izvedljivo. Ter, kajpak, finančno vzdržno.

V obdobju, v katerem je dobra desetina prebivalstva brezposelna, več kot petina zaposlenih pa je v nezanesljivih, prekarnih razmerjih, pa »koncepti, tradicije in izkušnje« delujejo kontraproduktivno. Zlasti, ker je delež brezposelnih, ki so mlajši od 25 let, še krepko večji: v nekaterih okoljih je brez kakršnekoli, četudi prekarne zaposlitve že skoraj polovica mladih. Zavedati se je namreč treba tudi dejstva, da v tako zelenih dejavnostih z »visoko dodano vrednostjo« ni ravno veliko trajnih, varnih »novih« delovnih mest. V teh dejavnostih večino dela opravijo avtomati, stroji ... In ti, avtomati in stroji namreč, zmanjšujejo tudi potrebe po delavcih – ljudeh v dejavnostih, ki so bolj tradicionalne in zato ne ustvarjajo tolikšne »dodane vrednosti«.

Če se že tako radi zgledujemo po Nemčiji: ob vseh njenih uspehih pri premagovanju sedanjih »kriznih« razmer imajo tam še vedno okoli 3 milijone brezposelnih. Velik del le-teh ne bo našel niti začasne zaposlitve s skrajšanim delovnim časom: to je konstanta. In prav nič je ne spremeni evforija nemškega Bundesarbetsamt-a, če uspejo število registriranih brezposelnih znižati pod to magično mejo. Na 2,980.000, na primer (pomladi 2011). Po istem viru (Bundesarbetsamt) je prekarno zaposlenih v Nemčiji že več kot 20% vseh, ki še imajo zaposlitev. Podobni so odstotki tudi v drugih državah EU.

Slabosti obstoječega socialnega sistema je mogoče odpravljati tudi drugače(uvodna enotna vstopna točka) in dvignila nivo minimalnega dohodka, Ne želimo ugovarjati mnenju, da je mogoče slabosti obstoječega socialnega sistema odpravljati tudi drugače. Zelo verjetno je to res. Le da vsaj do sedaj še nihče ni povedal, kako se bodo odpravile in kakšne učinke bodo te novosti imele v obstoječih in prihajajočih razmerah.

Uvodna enotna vstopna točka bo morebiti res nekoliko olajšala dostopnost. Pri čemer pa bodo upravičenci še vedno morali vestno dokazovati svoje razmere in bodo še vedno »kaznovani« za vsak cent, ki ga bodo legalno zaslužili v času prejemanja takšne ali drugačne pomoči. Kar pa se tiče dviga ravni minimalnega dohodka: dovolite, da v to dvomimo. Sindikati so Slovencem skoraj krvavo in nikakor hitro priborili sedanji minimalni dohodek (ki je, kot rečeno, pod pragom revščine!). Poleg tega pa je bil konec lanskega leta sprejet »interventni zakon« (le kdo od poslancev ga je sploh utegnil prebrati?), ki, če zadevo razumemo pravilno, preprečuje prav takšne drugačne načine odpravljanja slabosti obstoječega socialnega sistema.

- argument ministrstva proti UTD:

Tudi s tem argumentom se v osnovi strinjamo: res gre za »bistveno večjo redistribucijo dohodka v družbi«. Tukaj pa se naše strinjanje z ministrstvom neha. Ukinitve večine sedanjih socialnih transferjev bi bila ukinjena zato, ker bi v razmerah UTD postala nepotrebna. Nekateri, recimo invalidnine, pa bi morali nujno tudi ostati ali pa se po možnosti celo povečati. SURS 22.7.2011 v »začasnih podatkih za leto 2009« pravi, da je bilo tistega leta za socialne transferje porabljenih skoraj 25% BDP ali 8,016 milijard €. Od tega 3,256 mrd za pokojnine in 602 milijona za invalide.

Če se ne strinjamo z navedeno višino UTD približno 200€ mesečno, ki ga je ministrstvo sicer povzelo iz nekaj let starih simulacij zagovornikov in predlagateljev UTD, ampak se odločimo za, recimo, 70% vsakokratnega praga revščine, ta je sedaj 587€, torej UTD v višini 410,90€ mesečno, bi letni znesek zanj predstavljal 9,8 do 9,9 milijard €. Iz preusmeritve sredstev, sedaj namenjenih socialnim transferjem bi lahko »pokrili« dobro polovico tega zneska ali približno 5 milijard. Razliko bo potrebno poiskati drugje. Možnosti ne manjka!

UTD je zamišljen tako kot je in brezpogojen predvsem zato, ker takšen brez vsakršnega dvoma dobesedno takoj prekine z najbolj perečo, skrajno revščino. Je pa ne odpravi povsem. Če bi hoteli doseči to, bi ga morali predlagati v višini vsaj 10% nad pragom revščine. To bi v tem letu, v Sloveniji, pomenilo 645,70€ mesečno za vsakogar, kar bi bilo seveda zaželeno in ne nemogoče. Bi pa tak zahtevk nekoliko otežil izvedbo in uvedbo samo. Bojazen ministrstva češ da bi se z UTD najbolj okoristili tako imenovani srednji sloji je neupravičena in odveč prav zaradi nizke vrednosti predlaganega UTD. Ki, med drugim, vnaprej preprečuje množično zapuščanje zaposlitev, česar se ministrstvo v svojem prepričanju o neodgovornih Slovencih očitno tudi boji.

Ministrstvo pa ima prav z oceno, da »bi bile v boljšem položaju družine z otroci«, kar pa ni v nasprotju z cilji, ki jih želimo doseči zagovorniki tega sistema. Namreč spodbujanje medsebojne solidarnosti in vzajemnosti, na družinski in drugih ravneh.

In še ena pripomba: tudi bojazen ministrstva, da bi zaradi enostavnosti sistema UTD izgubili kopico delovnih mest v službah, ki sedaj skrbijo za razdeljevanje osmih milijard evrov za socialne transferje, je odveč.

Socialni in podobni problemi bodo obstajali tudi v razmerah, kakršne bo ustvaril uresničen UTD. Verjetno jih bo manj.

Ampak socialni problemi so praviloma povsem druge narave in niso vezani zgolj na materialno stanje ljudi. Zato bodo ljudje, usposobljeni za njihovo reševanje lahko končno pričeli opravljati svoje delo. Namesto da se, tako kot sedaj, ukvarjajo skoraj izključno s premetavanjem papirja.

Več o UTD, vključno s Predlogom, ki ga je napisala dr. Valerija Korošec, lahko najdete na <http://www.zofijini.net/utd.html>

Odgovor Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve najdete na istem naslovu ali neposredno na <http://predlagam.vladi.si/webroot/idea/view/2130>

Corporate Social Responsibility: a new definition, a new agenda for action

The European Commission has published a new policy on corporate social responsibility. By taking steps to better meet their social responsibility, enterprises can help themselves and help society as a whole. The European Commission's new strategy on corporate social responsibility (CSR) aims to create conditions favourable to sustainable growth and employment generation in the medium and long term. The European Commission has put forward a new, simpler definition of corporate social responsibility as "the responsibility of enterprises for their impacts on society". The Commission then goes on to define, in generic terms, what an enterprise should do to meet that responsibility.

The new policy also puts forward an agenda for action covering 8 areas, such as enhancing the market reward for CSR, and better aligning European and global approaches to CSR.

Vir: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5511

Mednarodna konferenca Globalno segrevanje in poslovanje 2012

Vir: prejeto po elektronski pošti

Od 20. do 24. januarja 2012 bo v Londonu potekala mednarodna konferenca Globalno segrevanje in poslovanje 2012. Letošnja razprava bo posvečena vplivom globalnega segrevanja na poslovni razvoj in politikam globalnega segrevanja. Ponudila bo možnost diskusije o prihodnjih priložnostih in izzivih na področju dizajna, razvoja in komercializacije, inovacij z nizkimi emisijami ogljika, tehnologij, produktov in storitev. Na konferenci bodo prisotni povabljeni in drugi zainteresirani strokovnjaki, akademiki, svetovalci, podjetniki, investitorji, dizajnerji, CSR managerji itd. Več informacij o sami konferenci lahko dobite na [spletni strani konference](#).

International Conference on Global Warming and Business

This is to announce the call for participation at the International Conference on Global Warming and Business 2012 (ICGWB12), 20th - 24th January 2012 at Kings Palace Hotel, 25 Brook St, London, W1K 4HB, United Kingdom.

- To register on-line for this conference [click here](#)

International Conference on Global Warming and Business had involved numerous donors to make it possible to offer access grants to as many participants as possible to enable them to participate in the 5th ICGWB Conference 2012. However, the limited support can only be offered to any delegate or group of delegates who have submitted Kings Palace Hotel reservation receipt, one or more abstract to the scientific program and sent a motivation letter requesting such financial support to the ICGWB 2012 Local Organizing Committee. The deadline for submission of the papers as well as the motivation letters requesting for financial assistance is Friday, 30th December 2011. Fax your application for access grant to +44-702-409-6333 or E-mail: accessgrant@icgwb12.org

Fill and return the registration and access fund application forms online at the earliest to enable the events secretary issues the participation code for qualified delegates. email: conference@icgwb12.org Delegate qualification shall be determined on participants profile and quality of paper submitted for presentation during the conference sessions.

Note: Only officially confirmed delegates will attend the ICGWB 2012 events.

PAPER SUBMISSION

Submissions and/or questions may be made via email to callforpapers@icgwb12.org. Submissions will be acknowledged within 5 days of receipt. Notifications of acceptance of proposals will be sent as soon as the reviewing process is completed.

Vir in več informacij: <http://icgwb12.org>

PRIHODNOST JE V NAŠIH ROKAH

OSKRBIMO
SLOVENIJO

OSVEŠČANJE, OPOLNOMOČENJE IN SODELOVANJE

Prispevek: Katarine Hölzl, Marjane Kogelnik, Irene Rotar in članov koordinacijskega odbora Ekocivilne iniciative (EKOCi).

Vse pogosteje se srečujemo s pojmom družbene odgovornosti. Ali res vemo, kaj je družbena odgovornost? Ali je družbena odgovornost zgolj pojem, niz dejanj ali pa način življenja? Ali je inovacija zgolj v domeni znanstvenikov ali lahko postane inovator vsakdo?

V Ekocivilni iniciativi (EKOCi) smo pričeli z delom in nismo razmišljali o tem, ali je naše delo družbeno odgovorno ali predstavlja inovacijo in ali se bo kdo odzval nanj. Vse skupaj se je pričelo z idejo in željo po spremembi obstoječega stanja. To želimo doseči na način, ki je drugačen od obstoječega. Namesto nemih opazovalcev, bučnih kritikov in nemočnih državljanov smo se odločili, da je prihodnost v naših rokah. Za nas ni dovolj le biti državljan.

Naš cilj je spodbuditi ljudi da postanejo aktivni državljanji, ki znajo poskrbeti sami zase, za svojo družino in prispevati k razvoju družbe.

Na rednih mesečnih druženjih na Ekofestu smo ugotovili, da je potrebno najprej poskrbeti za prehransko varnost in tako smo pričeli ustvarjati projekt Oskrbimo Slovenijo. Prostovoljci smo v pol leta organizirali preko 100 predavanj, si ogledali naravno pridelavo hrane, pričeli s srečanji energetske neodvisnosti, organizirali preko 20 sestankov, naših predavanj se je udeležilo skoraj 3000 obiskovalcev, imamo že preko 1300 somišljenikov, napisali smo preko 2000 elektronskih sporočil, z našimi idejami pa simpatizira že skoraj 100 različnih institucij. Aktivnosti potekajo tudi na terenu, zavzeti aktivisti smo okopavali na ekološki kmetiji, organizirali pobiranja sadja ter navduševali kmete za sonaravno pridelavo hrane tako, da smo opravili ogled ekoloških in permakulturnih kmetij, kjer so nas spremljali tudi strokovnjaki izbranih področij. Z veseljem lahko pove-
mo, da se nam pridružuje čedalje več somišljenikov na vsak drugi vikend v mesecu na Ekofestu – festivalu izmenjave znanj, dobrih praks in prijetnega druženja z lokalnimi prebivalci v Galiciji in Veliki Pirešici v občini Žalec, ki poteka z izbranimi strokovnjaki ki želijo znanje deliti ter zainteresirani navdihujočimi ljudmi, ki znajo zmorejo in hočejo aktivno soustvarjati prihodnost.

Želimo vas navdušiti, da postanete tisti, ki bo navduševal naprej. Naše besede se izražajo v naših dejanjih. Spoštujemo ljudi, naravo in energijo. Globoko verjamemo v to, da šteje vsak posameznik in vsako njegovo dejanje.

Vizija Oskrbimo Slovenijo je 100% samooskrba z zdravo slovensko hrano. Ključno za dosego

tega cilj je sodelovanje vseh, ki želijo prispevati k 100% samooskrbi z zdravo slovensko hrano. Pomemben je vsak posameznik in znanje vseh, ki lahko prispevajo k temu, da lahko ta cilj dosežemo. Vsako dejanje šteje: če posadiš peteršiljček v lonček, če kupiš na tržnici, če kupuješ slovensko hrano, če se določiš da boš pomagal pri stari mami na kmetiji in iz tega naredil uspešno podjetje in si zagotovil varno prihodnost, tudi to da sodeluješ pri skupinski obdelavi vrtov ali da navdušuješ in deliš znanje.

Ključno sporočilo, ki ga sporočamo je sodelovanje, povezovanje, ohranjanje identitete obstoječih institucij, identitete posameznikov ter identitete strokovnjakov, ki vstopajo v sodelovanje pri osveščanju o pomenu samooskrbe z zdravo slovensko hrano.

Oskrbimo Slovenijo prerašča iz ideje posameznikov Ekocivilne iniciative v največjo prostovoljno osveščevalno akcijo v Sloveniji. Ves čas nas spremljajo ključne besede, in sicer osveščanje, opolnomočenje, sodelovanje in aktiven pristop. Osveščanje, informiranje in izobraževanje potekajo preko mesečnih srečanj na Ekofejstu in okroglih mizah s strokovnjaki, ki so se nam pridružili. Ključna nit vseh srečanj pa je opolnomočenje. Opolnomočenje strokovnjakov, da se pričnejo zavedati svojega pomena v družbi tam zunaj. Opolnomočenje posameznikov v stiski, da se pričnejo zavedati, da so poti in načini kako preiti družbene razlike in živeti dostojno življenje. Opolnomočenje nas vseh, da se pričnemo zavedati, da je prihodnost v naših rokah ter da sta naše delo in naše mnenje pomembna.

Kaj je opolnomočenje?

»Opolnomočenje je večdimenzionalni družbeni/socialni proces, ki pomaga ljudem pridobiti nadzor v svojem življenju. To je proces, ki veča posameznikovo moč, moč pa je opredeljena kot sposobnost izvrševanja – implementacije, da jo uporabijo v svojem življenju, v svojih skupnostih in v svoji družbi, za odgovor in ravnanje na temah, ki jih smatrajo za pomembne«. (Nanette Page, Cheryl E. Czuba – 1999, <http://www.joe.org/joe/1999october/comm1.php>).

Iz nemega opazovalca in kritika aktivno spreminjajte svet. Pustite vse izgovore in omejitve ter stopite ven in se nam pridružite:

- Pridružite se nam pri lokalni koordinaciji, organizaciji posvetov, pri predavanjih in prikazih dobrih praks na terenu.
- Zasadite avtohtone vrste, varujte semena, odnesite avtohtona semena v semenske banke.
- Zasadite svoj vrtiček, balkon ali gredico.
- Zavzemajte se za ekološko in drugo sonaravno pridelano hrano.
- Spodbudite samooskrbo s slovensko hrano v javnih ustanovah.
- Zahtevajte slovenske izdelke v trgovinah, kupujte slovensko hrano -pomagate k več delovnim mestom v Sloveniji.
- Delite svoje znanje in izkušnje, pomagajte na kmetiji sodelujte pri skupinskih vrtovih.
- Zaščitite vodne vire ter uporabljajte deževnico.
- Povezujte se z drugimi. Povezujte se v partnersko kmetovanje, izgradite svoj posel pri pridelavi ali distribucije lokalno pridelane hrane.
- Predstavite svoje raziskave in dognanja.

Naredite vse, kar je v vaši moči, da bomo skupaj dosegli 100% prehransko samooskrbo Slovenije. Tudi vaše znanje in izkušnje so neprecenljive zato se nam pridružite. Samooskrbo s hrano bomo lahko dosegli le s sodelovanjem in povezovanjem vseh ljudi in institucij. Za našo prihodnost je pomembno, da se osredotočimo na skupne cilje in skupne vrednote. www.ekoci.si

Ozaveščanje

Problem samooskrbe in padanja števila kmetij se bo brez sistematičnega posredovanja in osveščanja le slabšal.

Da bi izboljšali stanje bomo s promocijo domače proizvodnje in porabe spodbujali zavest o pomenu zdravega prehanjevanja in življenja v zdravem okolju.

Zato bomo poleg akcije opozarjali tudi na pomen slovenskih semen, zmanjšanje uporabe pesticidov, učinkovite ukrepe za zmanjšanje porabe naftnih derivatov, skrb za čebelje družine ... Na ta način bo akcija dosegla tudi trajnostni namen.

Tudi dobre ideje rastejo! Anglija – od vil do vilic

“Ključ do prehranske varnosti je čim krajša pot hrane od vil kmeta do vilic meščana. Lahko bi se zgledovali po Angležih, ki imajo danes tako samooskrbo s hrano, kot smo jo včasih imeli mi. Sprejeli so državni program (www.defra.gov.uk), ki vključuje izobraževanje v vrtcih in šolah, spremembe prehranskih navad, kmetijske politike, sistema subvencij, tržnih mehanizmov ... Skratka, odločili so se za popolno prenavo družbe. Cilj je, da do leta 2030 dosežejo stodontno samooskrbo. Spoznali so, da je prehranska varnost ključna za nacionalno varnost. Uvedli so tudi brezmesni ponedeljek kot modni trend.”
Anton Komat

Pripomba uredništva: Misel »Ozaveščanje« in »Tudi dobre ideje rastejo« je dodalo uredništvo IRDO novic skupaj s fotografijama s spletne strani www.ekoci.si.

Predstavitev projekta

INVODA

k l u b d . d . o .

KLUB kulture in umetnosti
Pobreška cesta 20, Maribor

matična številka: 4021967
davčna številka : 11292318
datum vpisa v PRS : 17.06.2010
št. TRR : 03120-1000297070
pri SKB banki

Spoštovani!

Pisanje, ki vam ga namenjam predstavljaja predstavitev projekta INVODA .

Projekt je zasnovan na koledarju, ki je drugačen. Je namreč obojestransko obdelan in poleg svoje funkcionalnosti nosi tudi sporočilo.

Sporočilo je namenjeno ozaveščanju čim širšega kroga ljudi – zato koledar ni namenjen zgolj eni ciljni skupini, pač pa vsem – , k vzpostavitvi drugačnega odnosa do vrednot, kot so človekove svoboščine, enake možnosti, enakopravnost, pravičnost, strpnost, solidarnost, ki so danes potisnjene na obrobje, k družbeno odgovornemu ravnanju, ker nam ni vseeno kako na tem planetu sobivamo.

Del koledarja je namenjen vodi, elementu od katerega smo življenjsko odvisni a z njim kljub temu nesmotrno in neodgovorno ravnamo, drugi del pa je namenjen razmisleku družbeno kritično mislečih ljudi, čigar poglobljena dognanja in dela so vredna našega pozornega branja, razmisleka in so nam lahko v pomoč pri našem ravnanju v prihodnje.

K sodelovanju v projektu smo povabili eminentne Slovenke in Slovence, »razumnike«, kot jih imenuje dr. Andrej Fištravec

V lanskem letu (2010)so to bili:

Klimatologinja dr. Lučka Kajfež Bogataj, pisatelj Boris Pahor, misionar pater Pedro Opeka, svobodni raziskovalec, publicist in naravovarstvenik Anton Komat, svetovalec svetovnega slovesa dr. Peter Kraljič, pisatelj, dramatik in esejist Drago Jančar, geograf in pedagog dr. Dušan Plut, profesor dr. France Bučar, dr. Jaro Berce s Fakultete za družbene vede, podjetnik in inovator Ivo Boscarol, mirovni aktivist Tomo Križnar in profesor teorije sistemov in inovacij ter predsednik Mednarodne akademije za systemske in kibernetiske znanosti ddr. Matjaž Mulej.

Koledarje v obliki instalacij – instalacija predstavlja vseh štiriindvajset podob koledarja – smo v lanskem letu poklonili dvaintridesetim osnovnim šolam na Štajerskem, naš namen pa je akcijo razširiti na vse Slovenske šole.

»Koledarji imajo izredno uporabno vrednost, saj niso le koledarji, ampak z obojestranskim sporočilom prinašajo možnost različne uporabe. Ne le, da koledar ne postane slika, ampak se spreminja, kar pomeni, da ga opazimo (in učenci jih res opazijo), ampak jih lahko uporabimo tudi

kot motivacijo pri učni uri, povzamemo kakšno misel slovenskih znanih oseb in podobno. Ker sama poučujem geografijo in državljansko in domovinsko vzgojo ter etiko, jih tako uporabljam tudi kot učno gradivo. Pa še časovno niso omejeni. In da ne govorim o njihovem izgledu, ki je na samo prvi pogled nenavaden, saj niti ne opaziš, da je koledar, vzbudi pa pozornost pri opazovalcu. In ko se ga malo navadiš, ga spet lahko spremeniš. Trenutno so pri nas žal pospravljani, ker nam prenavljajo šolo in smo se morali preseliti, ampak so na varnem in jih bomo uporabili takoj po ponovni selitvi. Seveda pa je v moji učilnici v uporabi.

Nas ste torej prepričali, da vaš koledar še zdaleč ni samo koledar in ga z malo iznajdljivosti in domišljije lahko uporabiš v različne namene.«

Mag. Damijana Počkaj Horvat, OŠ Franceta Prešerna Maribor

Spričo pozitivnih mnenj smo se odločili projekt nadaljevati, pri čemer koncept koledarja ostaja enak, k sodelovanju pa smo povabili nove razumnice in razumnike.

V letu 2011 so to bili:

glavna direktorica trebanjskega TRIMA Tatjana Fink, filozofinja in sociologinja dr. Renata Salecl, kirurg dr. Erik Breclj, veterinar dr. Zlatko Golob, arhitekt svetovnega slovesa Boris Podrecca, župnik Izidor Pečovnik – Dori, stripar Miki Muster, evropski komisar za okolje dr. Janez Potočnik, novinar in glasbenik Drago Mislej – Mef, sociolog in književnik Matjaž Hanžek, kant avtor Vlado Kreslin in psiholog in pedagog mag. Aco Prosnik.

Koledarje za postavitvev instalacij smo letos poklonili preko stotim osnovnim šolam.

Izdelan je tudi že projekt za leto 2012 v katerem sodelujejo:

informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar, ekologinja in aktivistka Petra Matos, antropologinja dr. Vesna Vuk Godina, inovator Igor Sajovic, pravnik dr. Miro Cerar, popotnik in fotograf Arne Hodalič, humanitarni aktivist Klemen Mihelič, filozof dr. Boris Vežjak, profesor in aktivist dr. Andrej Kurnik, sociolog dr. Andrej Fištravec, igralec in »žlahtni komedijant« Iztok Mlakar ter pesnik in pisatelj Feri Lainšček.

S spoštovanjem in prijaznim pozdravom,

Drago Gajzer

drago / gajzer.skeitam@siol.net; gsm: +386 31627297 / gajzer

Razpis Nagrade za prispevek k trajnostnemu razvoju družbe za leto 2011 (126. JR)

Vir: <http://www.sklad-kadri.si/si/razpisi-in-objave/naslovnica/razpis/n/nagrade-za-prispevek-k-trajnostnemu-razvoju-druzbe-za-leto-2011-126-jr/>

Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije je objavil razpis namenjen podelitvi nagrad dijakom ali študentom, ki z izjemnimi šolskimi ali študijskimi dosežki prispevajo k trajnostnemu razvoju družbe v Republiki Sloveniji na gospodarskem, družbenem ali okoljevarstvenem področju v Republiki Sloveniji ali v tujini, pod pogojem, da je izjemni dosežek mogoče šteti kot prispevek k trajnostnemu razvoju družbe na omenjenih področjih v Republiki Sloveniji.

Rok prijave: do 24. 2. 2012

2. javni razpis za sofinanciranje mednarodnih raziskovalnih projektov v okviru Iniciative ERA-NET CORE ORGANIC 2

Vir: [http://www.mkgp.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1\[show_single\]=1006](http://www.mkgp.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1[show_single]=1006)

Predmet razpisa je sofinanciranje slovenskega dela mednarodnih aplikativnih in razvojnih raziskovalnih projektov s področja ekološkega kmetijstva in prehranskih sistemov za naslednja tematska raziskovalna področja:

- 1) Gojenje rastlin – izboljšanje proizvodne učinkovitosti proizvodnje in kmetijske biotske raznovrstnosti v okviru poljedelskih sistemov z uporabo ekološko združljivih načinov gojenja
- 2) Podpora razvoju ekoloških trgov

Predloge raziskovalnih projektov lahko prijavijo slovenski partnerji v mednarodnem konzorciju s partnerji iz ostalih sodelujočih držav in sicer slovenske raziskovalne organizacije, ki izpolnjujejo pogoje v skladu z veljavnimi predpisi o raziskovalni in razvojni dejavnosti. V tem razpisu sodeluje naslednjih 16 evropskih držav (v nadaljevanju: sodelujoče države): Avstrija, Belgija (Flamska), Danska, Finska, Francija, Nemčija, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Norveška, Nizozemska, Slovenija, Švedska, Turčija in Velika Britanija. Vsaka sodelujoča država razpisa bo sofinancirala sodelovanje svojih nacionalnih partnerjev pri projektu, v skladu s svojimi nacionalnimi pravili financiranja. Predvideni rok začetka izvajanja in sofinanciranja izbranih projektov je januar 2013. Obdobje za porabo sredstev so proračunska leta 2013, 2014, 2015 in 2016. Rok trajanja projektov je največ 36 mesecev (3 leta).

Rok prijave: predprijave 16. 01. 2012 do 13. ure. Končna prijava 10. maj 2012.

Kulturni dnevnik

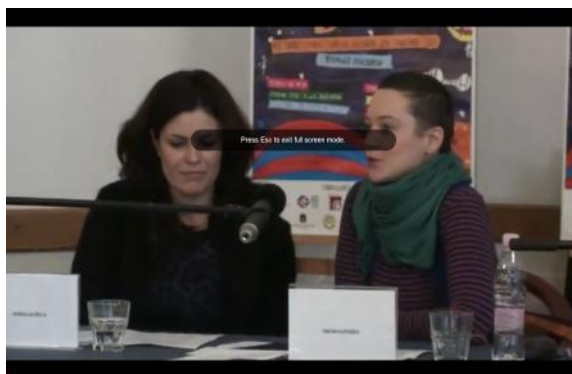
Vir: prejeto po elektronski pošti

Kulturni dnevnik je projekt, ki je nastal z namenom, da se spodbuja šolajočo mladino k lastnemu ustvarjanju ter obisku kulturnih ustanov, hkrati pa se jim omogoči, da čim bolj spoznajo različne kulturne poklice. Bistvo Kulturnega dnevnika je kulturna vzgoja, katere pomemben del in eden od temeljnih ciljev je vzgajanje kritičnega in občutljivega gledalca in soustvarjalca kulturnih prireditev. Posnetki okrogle mize govori o pomembnosti projekta Kulturni dnevnik in njegovih pozitivnih dolgoročnih posledicah.

<http://www.youtube.com/watch?v=01ELz74PAMM>

http://www.youtube.com/watch?v=3hji5M6C_QI

<http://www.youtube.com/watch?v=vLuuP7E7pX4>

Marinaleda – alternativa, ki deluje

Vir: http://www.mladina.si/78121/27-06-2008-marinaleda_-_alternativa_ki_deluje/

Marinaleda – alternativa, ki deluje je naslov članka, ki ga je na spletni strani www.mladina.si objavil Boris Vasev. Govori o španskem mestu Marinaleda v Andaluziji na jugu Španije, ki kaže, da je družbo moč urediti tudi na način, ki je večini Evropejcev tuj. V Marinaledi so uvedli družbeno lastnino, prebivalci so zaposleni v zadrugah, delajo na polju in tovarni, enakost je potrjena tudi pri plačah, politično odločanje pa je neposredno. Več o alternativni ureditvi si lahko preberete v [celotnem članku](#).

What really drives value in corporate responsibility?

Zanimiv članek z naslovom What really drives value in corporate responsibility?, ki ga priporoča ddr. Matjaž Mulej, predsednik Strokovnega sveta inštituta IRDO in zaslužni profesor iz Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru, lahko preberete na spletni strani

http://www.mckinseyquarterly.com/What_really_drives_value_in_corporate_responsibility_2895.

Kongres prostovoljstva

Vir: <http://www.prostovoljstvo.org/aktivnosti/kongres-prostovoljstva>

8. Slovenski kongres prostovoljstva, ki ga vsako drugo leto organizira Slovenska filantropija, je letos potekal 5. in 6. decembra v Mariboru, kjer je v evropskem letu prostovoljstva prinesel smernice za delo vnaprej, ponudil mesto za izmenjavo izkušenj in razpravo o izzivih ter čas za druženje.

Več kot 220 udeležencev in udeleženk Kongresa se je strinjalo z ministrom za delo, družino in socialne zadeve, dr. Ivanom Svetlikom, da prostovoljstvo pomeni pot do ciljev, ki so v skupnem interesu nas vseh. Prav zato si prostovoljske organizacije želijo tudi boljšega sodelovanja in bolj partnerskega odnosa z vladnimi službami. To prepoznava tudi minister, ki je poudaril, da so prostovoljske organizacije in vladne službe komplementarne in se ne morejo nadomestiti, prav tako pa ne morejo ene brez drugih.

Med uvodnimi govorniki je predsednik Državnega sveta, mag. Blaž Kavčič potrdil vrednost in pomen prostovoljskega dela z naslednjimi besedami: »Prostovoljstvo ima velik pomen za širšo družbo in državo, zato ga je treba spodbujati in razvijati tudi v prihodnje.« Njegovim besedam je na nek način pritrdil tudi prejemnik državne nagrade za prostovoljstvo dr. Aleksander Doplihar, ki je na večerni svečani prireditvi pozval k spodbujanju prostovoljstva predvsem med mladimi, da bodo prepoznali stiske drugih in pomagali.

Tereza Novak, izvršna direktorica Slovenske filantropije, Združenja za promocijo prostovoljstva, je pozdravila sprejem Zakona o prostovoljstvu, na katerega so prostovoljske organizacije čakale več let. Z njim je država prepoznala vrednost prostovoljstva in pomeni veliko pridobitev za razvoj prostovoljstva. Hkrati je Novakova izpostavila, da mora država prepoznati tudi partnerski položaj prostovoljskih organizacij, ki organizirajo del prostovoljskega dela na mnogih področjih, kjer je takšna akcija potrebna.

Večina udeležencev kongresa jemlje Zakon o prostovoljstvu kot dosežek, vendar pa je uresničevanje tega odprlo največ dilem. Prav zato mu je bila že prvi dan kongresa namenjena okrogla miza, ki pa se je niso udeležili nekateri napovedani predstavniki ministrstev. Ponovno so udeleženci kot glavno težavo, s katero se soočajo prostovoljske organizacije (PO), izpostavili vedno večja birokratizacija v obliki vodenje evidenc in statistik opravljenega prostovoljskega dela, zato so člani kongresa pozvali pristojna ministrstva k financiranju, ki bi omogočilo zaposlovanje profesionalnega osebja v že tako človeško in finančno podhranjenih PO. Izkazalo se je, da ni le zakon tisti, ki predstavlja izziv za delovanje PO, temveč je to tudi velika administracija, ki jo zahteva vodenje projektov, poročanje o njihovem izvajanju ipd. Tako je bilo na kongresu izpostavljeno, da si PO želijo zasledovanja ciljev projekta in ne postopkov.

Vir: www.freeditigitalphotos.net, anankm1

Vir: www.freeditigitalphotos.net, anankm1

Kongres je udeležencem ponudil tudi možnost prenašanja dobrih praks v okviru delavnic, kjer so obravnavali naslednje teme: korporativno prostovoljstvo in mednarodno prostovoljstvo, sodelovanje mladih in starejših, prostovoljstvo v šolah, vključevanje prostovoljcev v prostovoljske programe in ponovno vprašanja in odgovori na Zakon o prostovoljstvu.

Udeleženci kongresa so ob njegovem zaključku sprejeli [Mariborski manifest](#) prostovoljskih organizacij, s katerim so si postavili smernice za delo naprej, vladi pa naložili, da v najkrajšem možnem času vzpostavi mehanizme za upoštevanje vseh določil Zakona o prostovoljstvu ter vzpostavi bolj ugodno okolje za njihovo delovanje.

Kongres se je svečano iztekkel s podelitvijo naziva Mesto prostovoljcev Mestni občini Maribor, ki je letošnji Kongres gostila, v svojem mestu pa je že veliko storila za razvoj in promocijo prostovoljstva. Slovenska filantropija je s podelitvijo naziva Mestno občino Maribor tudi obvezala in zavezala k širitvi prostovoljstva in podpori prostovoljskim organizacijam tudi v prihodnje.

Facebook profil ima tudi Evropska prestolnica mladih 2013

Na njem bodo od sedaj naprej objavljali vse informacije povezane z Evropsko prestolnico mladih 2013, npr. kdaj bodo naslednje javne predstavitve, možnosti sodelovanja, fotografije, predstavitve, promocijske videe, nagradne igre ... in še in še.

Klikni: <http://www.facebook.com/MariborEPM2013>

Poljaj nas in bodi na tekočem.

Izšle so druge novice projekta Chance4Change

Vir: prejeto po elektronski pošti

Izšle so druge novice projekta Chance4Change. Projekt pomaga prebivalcem mest in zaposlenim izboljšati njihovo dobro počutje, poteka pa od 1.10.2010 do 30.9.2013. Izvajajo ga na avstrijskem Štajerskem, v slovenskem Podravju in Pomurju. Več informacij o projektu lahko dobite na spletnem mestu www.chance4change.eu. Partner v projektu je tudi Inštitut IRDO.

Sustainable Society Index – kompas k trajnosti

SSF – Sustainable Society Foundation je fundacija, ustanovljena leta 2006 z namenom pomoči družbam pri razvoju trajnosti. Glavni namen delovanja je nadaljnji razvoj družbenega indeksa trajnosti (Sustainable Society Index – SSI), objava in razširjanje rezultatov vsaki dve leti. SSI je bil na državni ravni razvit že v 151 državah. Fundacija je vključena v promocijo trajnosti, vanjo pa je vključena svetovna mreža strokovnjakov, ki prispevajo in podpirajo delo SSF. Na [spletni strani](#) si lahko ogledate tudi indeks za Slovenijo.

4. letni barometer družbene odgovornosti podjetij

Vir: prejeto po elektronski pošti.

Capitalcom je 4. oktobra 2011 objavil 4. letni barometer družbene odgovornosti podjetij. Predsednica Capitalcoma, komunikacijske agencije, Caroline de La Marnierre je ob tem povedala: "Povečanje zaupanja indikatorjem družbene odgovornosti podjetij in skrb za transparentnost, ki so jo izkazala podjetja, dokazuje, da se situacija na tem področju močno izboljšuje."

Med 5 najvišje uvrščenih podjetij so se uvrstila podjetja Danone, Orange, Axa, Schneider Electric in Gdf Suez.

Celotno sporočilo, vključena podjetja in metodologijo si lahko ogledate [tukaj](#).

<http://www.capitalcom.fr/1.aspx>

Film o projektu v Afriki

Vir: prejeto po elektronski pošti od spelajuhart@gmail.com

V začetku novembra se je iz Južne Afrike vrnila skupina študentov Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Že drugo leto zapored so v bližini Johannesburga sodelovali pri izgradnji šolskega kompleksa Ithuba Skills College.

Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani se je leta 2010 vključila v mednarodno mrežo za izgradnjo izobraževalnih stavb v državah v razvoju, ki jo vodi avstrijska nevladna organizacija SARCH. V okviru mreže so študenti evropskih šol za arhitekturo – TU Wien, TU Graz, Kunstuni Linz, FH Kärnten, RWTH Aachen in TU München – v zadnjih desetih letih načrtovali in skupaj z lokalnim prebivalstvom tudi zgradili številne šolske stavbe in vrtnice v raznih krajih Južnoafriške republike. Južnoafriška republika je sicer ena izmed najbogatejših afriških držav, ki pa jo pesti vrsta družbeno-ekonomskih problemov: izjemno velike socialne razlike, revščina, visok odstotek z virusom HIV okuženega prebivalstva, brezposelnost, kriminal in slabi pogoji za izobraževanje.

<http://www.youtube.com/watch?v=X3vmDEpLksU>

Podobno kot prejšnje leto sta tudi letošnji projekt sestavljali dve fazi: načrtovanje, ki je potekalo na matični fakulteti od februarja do julija in izgradnja na lokaciji v Južnoafriški republiki septembra in oktobra. Študenti in mentorji so skupaj z lokalnimi delavci v osmih tednih zgradili večnamensko dvorano, ki je namenjena učencem osnovne šole in lokalnim prebivalcem za razne prireditve in srečanja. Skupino 16 študentov so vodili mentorji prof. dr. Aleš Vodopivec, asis. Josip Konstantinovič, asis. Gašper Medvešek, doc. mag. Anja Planišček in Miha Prosen.

Projekti niso zasnovani z namenom »priti, zgraditi in oditi«. Z gradnjo se poskušajo doseči pozitivni učinki v lokalni ekonomiji, družbenem življenju in ne nazadnje v lokalni arhitekturi ter kakovosti bivanja domačinov. Zato je pri projektu pomembna izmenjava znanja z lokalnimi delavci. Ithuba Skills College je priložnost srečanja dveh svetov – južnoafriškega in evropskega, ki se ne razumeta popolnoma, a vendar poskušata preseči stereotipe, ki jih je zapustil apartheid, v skladu z motom Christopherja Chorgherrja, ustanovitelja organizacije SARCH: »building together, learning together«. Pri gradnji se učijo »beli in črni«, vsak s svojo kulturo, zgodovino in tradicijo.

Domači delavci, ki sodelujejo pri izgradnji stavb v Ithubi, pridobivajo poleg zaslužka tudi izkušnje, ki jih postopoma prenašajo v svoje okolje. Nekateri že samostojno opravljajo priložnostna gradbena dela, v šoli pa bodo začeli izdelovati pohištvo in ga tržiti v sodelovanju z lokalno skupnostjo. Izkušnje delavcev so izjemno dragocene tudi za študente iz Evrope, saj se mnogi prvič srečujejo z gradnjo, obenem pa preko druženja z domačim prebivalstvom spoznavajo avtentično podobo Južne Afrike, njihovo življenje v townshipu, nam povsem tuje družbene razmere in navade.

Projekt izgradnje večnamenske dvorane so sofinancirali fundacija SARCH, Mednarodno razvojno sodelovanje republike Slovenije in Univerza v Ljubljani. Sponzorska in donatorska sredstva je prispevalo preko 30 slovenskih podjetij in posameznikov. Finančna konstrukcija letošnjega projekta predvideva 40.000,00 EUR za gradnjo večnamenske dvorane in 30.000, EUR za stroške bivanja, poti in delovne sile. Študentje so stroške letalske karte in bivanja krili sami.

Spletna stran: <http://www.saip.si/>

Evropska enciklopedija o nacionalnem izobraževalnem sistemu

Vir: <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/>

Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) je objavila evropsko enciklopedijo o nacionalnih sistemih izobraževanja Eurypedia. Eurypedia je spletno orodje za lažje razumevanje sistemov izobraževanja v Evropi in obveščanje o nedavnih reformah. Eurypedia vsebuje več kot 5.000 člankov ter vključuje 39 šolskih in univerzitetnih sistemov v 33 državah, ki sodelujejo v programu EU Vseživljenjsko učenje (poleg 27 članic EU v programu sodelujejo še Hrvaška, Islandija, Lihtenštajn, Norveška, Švica in Turčija). Članke neposredno predlagajo in objavljajo nacionalne enote Eurydice v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za izobraževanje, in/ali nacionalnimi strokovnjaki.

Celotna vsebina Eurypedie je na voljo v angleškem jeziku in v nekaterih primerih tudi v jeziku posamezne države, na katero se nanaša vsebina. Podatki, zajeti na Eurypedii, so pregledno razporejeni po tematikah in državah ter se lahko uporabljajo za preučevanje posameznih vidikov določenega izobraževalnega sistema ali za primerjavo tematik med državami.

Hiša Sadeži družbe

Hiša Sadeži družbe je prvi primer vzpostavitve medgeneracijskega centra v Sloveniji, ki vključuje različne aktivnosti in različne skupine v pomurski regiji. Hiša se nahaja v samem centru Murske Sobote, v neposredni bližini šol in Društva upokojencev Murska Sobota, Zdravstvenega doma, parka in knjižnice ter je zato dostopna velikemu številu ljudi.

Medgeneracijski programi, ki jih Hiša ponuja, so zasnovani na potrebah in zmožnostih starejše in mlajše generacije. V programu je poudarek na medgeneracijski izmenjavi znanj in izkušenj, vseživljenjskemu učenju in s tem novim možnostim zaposlovanja. Aktivnosti so organizirane s poudarkom na druženju, skupnemu ustvarjanju, promociji zdravega življenja in prostovoljstva. Tako pripravljajo delavnice za razvoj kreativnih spretnosti in izdelkov v navezavi na tradicionalno obrt in umetnost (izdelki iz slame, lončarstvo in keramika, steklo, medicinarstvo, usnje in les). Organizirajo tudi delavnice o zdravem načinu življenja: v kuharskih delavnicah se učimo o pripravi zdrave tradicionalne prehrane; v okviru vrtničarskih delavnic pa o pridelavi zdrave hrane. Načrtujejo tudi aktivnosti, ki bodo prispevale k boljši socializaciji med mlajši in starejšo generacijo: tradicionalni glasbeni performansi, fotografske in umetniške delavnice, gledališke igre, družabne igre na prostem, ekskurzije povezane z športnimi in kulturnimi dogodki. Večino aktivnosti in dejavnosti izvajajo prostovoljci, ki so v zadnjih letih v Pomurski regiji izkazali veliko predanost pri svojem prostovoljskem delu.

Medgeneracijska Hiša Sadeži družbe bo sčasoma ponudila tudi nekatere storitve, saj načrtujemo, da bi se v prihodnosti razvila v neko obliko socialnega podjetja.

Vir: <http://hisa.sadezidruzbe.org/index.php?id=2&lang=sl>

Orehi so prava zdravilna bomba

Vir: <http://druzina.ena.com/Zdravje/Domaca-lekarna/Orehi-so-prava-zdravilna-bomba.html>

December je mesec potic, oreščkov in ostalih dobrot, pa tudi velikih skrbi zaradi zdravja, saj nas večina veliko preveč je in predvsem nezdravo. A vsaj glede orehov vam ni treba biti v skrbeh, saj so izjemno zdravi.

Oreh spada botanično v družino Juglandaceae in ima štiri rodove z več kot 70 vrstami. V svetu je najbolj razširjen rod Juglans, poleg tega obstajajo še rodovi Carya, Pterocarya in Platycarya. V rodu Juglans sta najbolj razširjena navadni oreh (*Juglans regia*), ki izvira iz Irana in Iraka - imenujemo ga tudi perzijski oreh -, ter črni oreh (*Juglans nigra*), ki izvira iz Severne Amerike. Poleg teh dveh vrst poznamo še argentinski, bolivjski, kalifornijski, kitajski, japonski, arizonski, mandžurski in zahodno indijski oreh.

Pri nas in drugod po Evropi ter Aziji raste večinoma le navadni oreh. Na Balkanskem polotoku so ga najprej zasledili v Grčiji kot perzijski oreh, od tam so ga Rimljani prenesli v Italijo, od koder se je razširil po vsej Evropi. Zelo pozno so ga začeli saditi v Angliji - šele leta 1562. Od tam so ga prenesli v Ameriko kot angleški oreh.

Prava zdravilna vrednost oreha izhaja iz listov, bogatih s čreslovinami, ki krčijo tkivo in celijo rane, in juglonom, ki uničuje bakterije.

Pripravke iz listov uporabljamo za ustavljanje driske in proti črevesnim okužbam, povečujejo pa tudi imunost terboljšujejo krvni obtok.

Orehovi listi krepijo tudi beljakovino keratin, ki je v kožni povrhnjici, zato pomagajo pri težavah s kožo, kot so akne in ekcem, ter pri razjedah. Na gnojne se rane polagamo zmečkane sveže liste.

Pri močnem potenju rok in nog so priporočljive kopeli. Sveži listi zaradi močnega vonja odganjajo insekte.

Proti driski, črevesnim motnjam in infekcijskim obolenjem prebavit uživamo poparek, ki ga pripravimo tako, da 10 g posušenih listov stresemo v 1 liter vrele vode, namakamo 15 minut, nato precedimo in popijemo 3-5 skodelic na dan. Tak poparek uporabljamo tudi za grgranje in izpiranje ran.

Proti aknam, ekcemu, kožnim okužbam in razjedam pomagajo kreme, geli in mila na osnovi orehovitih listov (ki vsebujejo 1-3% tinkture ali tekočega izvlečka) in sicer tako, da redno uporabljamo enega od pripravkov. Iz 100 g posušenih listov na 1 l vode pripravimo zavretek za kadno kopel, za sedežne kopeli vzamemo manj zeli.

Tinkturo na osnovi orehovitih listov pa si pripravimo tako, da 20 g sveže posušenih listov preli-

jemo s 100 ml 70% etanola. Pri driskah uporabljamo po 10-15 kapljic dva do trikrat na dan. Razredčeno tinkturo uporabljamo tudi zunanje.

Predvsem ljudje, ki trpe zaradi prebavnih motenj in zaprtja, vedo, da so tudi orehovi plodovi zdravilni. Včasih orehi preskrbijo črevesju potrebno dejavnost, tudi kadar odvajala več ne delujejo.

Orehi so izvrstni za jetra in to najbrž pojasnjuje njihov ugoden vpliv na črevesno dejavnost. Jetrni bolniki, ki ne prenesejo več nobene maščobe, lahko brez težav zmerno jedo orehe.

Zakaj pravzaprav jemo orehe ob praznikih? Orehi igrajo pomembno vlogo v zmanjševanju tveganja za bolezni srca in žilja. Uživanje orehov vpliva na znižanje holesterola, zmanjšanje vnetij in izboljševanje arterijskih funkcij. V času praznikov, ko je na mizi navadno visoko kalorična in mastna hrana, so zato orehi idealni, da sproti zmanjšujejo škodo.

Iz orehov stiskajo tudi olje. Orehovo olje sodi med specialna olja, kamor sodijo na primer tudi lešnikovo, sezamovo in mandljevo olje. Vsa so dobri viri esencialnih maščobnih kislin. Uporabljajo se predvsem za beljenje solat ali začinjanje jedi. Orehovo olje je blagega okusa in s prijetno aromo. Odlično je za začinjane najrazličnejših jedi.

Oreh vsebuje tudi veliko vitamina E, ki pomaga pri preprečevanju raka na dojkah in prostati. Privoščite si torej kos odlične potice več in ne glejte le na kalorije - pogledajte tudi na izjemno zdravilne lastnosti orehov!

Risanke za tvoj trajnostni razred

Vir: prejeta po elektronski pošti

ANYWAY...

People may be unreasonable, illogical and self-centered.

Love them anyway !

When you do good, people may accuse you of selfish ulterior motives.

Do good anyway !

When you are successful, you may win false friends and true enemies.

Succeed anyway !

Honesty and frankness may make you vulnerable.

Be honest and frank anyway !

The good you do today may be forgotten tomorrow.

Do good anyway !

Smallest people with the smallest minds may shoot down the biggest people with the biggest ideas.

Think big anyway !

People may say they favor underdogs, but only follow top dogs.

Fight for some underdogs anyway !

What you spend years building may be destroyed overnight.

Build anyway !

Give the world the best you have and may get kicked in the teeth.

Give the world the best you've got anyway !

--- The Unknown Author ---

Spoštovani člani, predstavite vaše delo na področju družbene odgovornosti v IRDO novicah, da bodo z vašimi dosežki seznanjeni tudi drugi člani. Tako boste s svojimi primeri dobre prakse kot vzorniki prispevali k hitrejšemu razvoju družbene odgovornosti pri nas. Obvestite nas tudi, če pripravljate zanimiv dogodek, če bi lahko vaše znanje in izkušnje, novosti pri poslovanju ter prakso, teorijo predstavili drugim, če ste kje prebrali kaj zanimivega, pa menite, da bi bili to zanimivo še za druge člane inštituta. Spodbudite druge, da se bodo zgledovali po vaših primerih dobre prakse in inovativno oblikovali svojo na področju družbene odgovornosti, izkoristite te e-novice—predstavite sebe, svoje podjetje, organizacijo, svoje delo, sodelavce, poslovne partnerje, zanimivosti, itd... Besedilo naj obsega največ 3000 znakov. Pošljite ga na naslov **novice@irdo.si** do vsakega 20. v mesecu. Hvala.

Kdo ste naši člani?

Inštitut IRDO redno pridobiva nove člane, ki soustvarjajo naše delo. Združujemo več kot 100 članov, od tega skoraj pol kolektivnih:

- ♦ ZSSS – OBMOČNA ORGANIZACIJA PODRAVJE IN KOROŠKA
- ♦ MIEL ELEKTRONIKA, d.o.o.
- ♦ SKEI TAM (Sindikat kovinske in elektroindustrije - Sindikat TAM)
- ♦ Mimovrste d.o.o.
- ♦ Creditexpress d.o.o.
- ♦ Medis-M d.o.o.
- ♦ MIKRODATA GIS d.o.o.
- ♦ Občina Duplek
- ♦ KOGAL Karli Udovičič s.p.
- ♦ Telekom Slovenije, d. d.
- ♦ Umetnostna galerija Maribor
- ♦ N.K.V. d.o.o.
- ♦ GARANT-ZAVAROVANJE d.o.o.
- ♦ Izobraževalno razvojni zavod Univerzum Minerva
- ♦ Mariborska knjižnica
- ♦ PREMOGOVIK VELENJE D.D.
- ♦ Tovarna olja Gea d.d.
- ♦ Bela Voda d.o.o.
- ♦ TERMOELEKTRARNA ŠOŠTANJ d.o.o.
- ♦ Nova Kreditna banka Maribor d.d.
- ♦ Informa Echo d.o.o.
- ♦ Zavarovalnica Maribor d.d.
- ♦ DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije, Maribor
- ♦ Mariborski vodovod, javno podjetje, d.d.
- ♦ Zavarovalnica Triglav, d.d.
- ♦ Vinibis d.o.o.
- ♦ Mednarodni inštitut ECPD za trajnostni razvoj
- ♦ Committo d.o.o.
- ♦ KROG, Vesna Kovačič s.p.
- ♦ Štajerska gospodarska zbornica
- ♦ Zavod Ypsilon
- ♦ Zveza Joga društev Slovenije
- ♦ Ustanova Slovenska znanstvena fundacija
- ♦ Štajerski tehnološki park d.o.o.
- ♦ Press Clipping d.o.o.
- ♦ Pro anima d.o.o.
- ♦ Prosperia, izobraževanje, svetovanje, mediacija, d.o.o.
- ♦ SFPO - Slovenska fundacija za poslovno odličnost in mnogi drugi...

Kontakt: Inštitut IRDO, Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor

Telefon: + 386 (0)31 344 883; **Faks:** + 386 (0)2 429 7104

E-pošta: info@irdo.si, **Spletna mesta:** www.irdo.si, www.horus.si, www.mladinski-delavec.si, www.chance4change.eu

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te!

Izdajatelj: IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor, Slovenija, www.irdo.si, Uredništvo: novice@irdo.si. V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva. Namenjeno članom inštituta IRDO.